

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P. NEGYED-
ÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XVI. ÉVFOLYAM, 39. SZÁM.

Debrecen, 1939 február 17 péntek

ÁRA: 12 FILLÉR.

Gróf Teleki Pál alakította meg az új kormányt

Az új kormány a lemondott Imrédy kormány tagjaiból áll — A kultusztárcát Hóman Bálint vette át — Az irány sem a kül-, sem a belpolitikában nem változik, hangoztatta Teleki miniszterelnök — A zsidó és a földbirtokjavaslat változatlan formában kerül a Ház elé

A kormányválság huszonnégy óra leforgása alatt megoldódott. A kormányzó úr öfömlétsége esütörtökön gróf Teleki Pál eddigi kultuszminisztert bizta meg kormányalakítással. Teleki Pál még tegnap megalakította kormányát, ami annál könnyebben ment, mert az új kormány tagjai egy kivételével a lemondott Imrédy-kabinet tagjaiból kerülnek ki, ami azt jelenti, hogy mindegyik miniszter megtartotta tárcáját. Eggedüli változás a kultusztárcát illetőleg következett be. Teleki Pál ugyanis nem tartja meg régi tárcáját, hanem azt átadta Hóman Bálintnak, ki tudvalevően hosszabb időn át vezette már a multban a vallás-és közoktatásügyi miniszterium ügyeit.

A válság megoldását sorozatos tanácskozások előzték meg. Szerda este még úgy volt, hogy Teleki nem vállalja a kormányalakítást és Keresztes-Fischer Ferenc megbízatása került előtérbe, de a belügyminiszter állítólag csak úgy vállalta a megbízatást, ha a

képviselőház pártjai között egy részről, másrésztől a felsőház és a képviselőház között megteremtette volna a teljes összhangot. *Mivel a mai adottságok között ez a törekvés hamarosan nem járt volna sikerrel, Teleki Pálra hárult a feladat, hogy megalakítsa a kormányt a régi alapon, vagyis a NEP-re támaszkodva.*

Teleki Pál tegnap már bemutatkozott a kormánypártban mint miniszterelnök. Beszédében kijelentette, hogy a kormány irányzata sem kül-, sem belpolitikai viszonylatban nem változik, változatlanul átveszi és a Ház elé terjeszti a zsidójavaslatot, valamint a földbirtokpolitikai reformot. Ellenzéki oldalon úgy fogták fel Teleki Pál kormányalakítását, hogy kabinetje csak átmeneti lesz. Azonban az új miniszterelnök azt hangoztatta beszédében, hogy a kormány nem lesz átmeneti és nem fog feladataira ráünni.

A kormányválság megoldásáról az alábbi jelentések számolnak be:

Jelentés gróf Teleki megbízatásáról

Budapest, febr. 16. (MTI.) A Kormányzó Ur öfömlétsége esütörtökön délelőtt gróf Teleki Pál m. kir. titkostonácsost fogadta

hosszabb kihallgatáson, amelynek során megbízta őt az új kormány megalakításával.

Teleki miniszterelnök beszéde a Nep értekezletén

Budapest, február 16. A Nemzeti Egység Pártja esütörtök délután értekezletet tartott, amelyen Imrédy Béla lemondott miniszterelnök is megjelent. A pártban rendkívül lelkes ünneplésben részesítették Imrédy Bélát.

Teleki Pál gróf új miniszterelnök bejelentette, hogy

a kormányzó már kinevezte őt miniszterelnökké s ügyácsak kinevezte már az új kormány tagjait, akik azonosak a volt kormány tagjaival azaz a változtatással, hogy a kultusztárcát, amelyet ő töltött be, elődje, Hóman Bálint fogja betölteni.

Ezután Teleki Pál gróf igen meleg szavakkal emlékezett meg Imrédy Béla munkásságáról. Hang-

súlyozta, hogy mély fájdalom tölti el a pártot, amiért Imrédy Béla munkája közepette visszalépett, akkor is, ha köztük marad, amint-hogy köztük marad, bírja Imrédy baráti ígéretét, hogy munkásságát a párt nem fogja elveszíteni, Imrédy Béla tovább dolgozik a párttal ugyanazokért a célokért, amelyek a párt céljai s amelyek kormányról kormányra gazdagodva az utóbbi időben Imrédy Béla miniszterelnöksége alatt forrtak ki azzá a széleskörű programmá, illetőleg program megvalósításá, amelynek középpontjában, vagy inkább elején voltunk.

Teleki Pál gróf ezután hangsúlyozta, hogy ez a program változatlanul áll. Ezt a kijelentést a párt tagjai nagy tapsal és éljen-

zessel fogadták.

— Az irány sem a kül-, sem a belpolitikában nem változott s nem változik — folytatta Teleki gróf. — Hozzáteszem, hogy az Imrédy-kormány által beterjesztett javaslatok, nevezetesen a két törvény, a zsidójavaslat és a földbirtokjavaslat ugyanabban a formában terjesztetnek a Ház elé.

A miniszterelnök hangsúlyozta, hogy a kormány személyi összetételének változatlanságával is a politikai irány állandóságát kívánták dokumentálni.

— Ezt az irányt kívánjuk követni — mondotta — azért, mert meggyőződésünk szerint ez egyezik a nemzet közvéleményének gondolkodásával és felfogásával. Nem opportunizmusból, nem politikai taktikából, nem mandátumokért, hanem meggyőződésből követjük ezt a politikát. Azt hisszük, hogy a nemzetnek ez a célja és a nemzet ezt akarja. Feladatunk az, hogy a keresztény nemzeti Magyarországot tovább építsük. A nemzetnek számolni kell azzal, hogy ez máról holnapra nem megy. Munkánk nehézségekkel jár s lehet, hogy ideig-óráig sok mindent meg kell vonnunk magunktól.

Ezután hangsúlyozta, hogy hossz-as programadásra ezúttal nem készül, a Házban lesz alkalma a kormány politikáját kifejteni s megelőzőleg még a párttal is kö-

zölni. Két elődjének, Darányi Kálmánnak és Imrédy Bélának programját kívánja tovább munkálni. Tudja, hogy támadások is lesznek, de ezekre el van készülve. Nem titok, ha hivatkozik arra, hogy a professzori széket jobban kedveli, mint a miniszteri bársonyszéket, ebből azonban téves következtetéseket senki ne vonjon le. Például ne ogyant, hogy csupán azért vállalkozott, mert az ő szereplése átmeneti lesz. Ne gondoljon senki átmenetre, nem lesz átmenet s nem fog feladatára ráünni sem. Meggondolta vállalkozását, nem átmenetről van szó, hanem a program folytatásáról, ugyanazzal az akaratával, amelyet elődei tanúsítottak. Geografus és nem matematikus, nem a számokat nézi, hanem az életerőt.

— Nem rettenek vissza attól — mondotta —, hogy nem vagyunk kétszer annyian, mint ahányan vagyunk. Végül megegyezés hálás köszönetet mondott Imrédy Béla miniszterelnöknek 9 hónapos munkásságáért és kormányra számára a párt támogatását kérte.

Urban Gáspár báró a párt tagjai nevében meleg szavakkal üdvözölte a miniszterelnököt s a párt bizalmát tolmácsolta.

Ezzel az értekezlet véget ért, a párt tagjai ezután közös vacsorára gyűltek össze.

Legfelsőbb kézirat Imrédy Béla volt miniszterelnökhöz

Budapest, február 16. (MTI.) A Budapesti Közlöny pénteki száma közli Horthy Miklós kormányzó-nak vitéz Imrédy Béla volt miniszterelnökhöz intézett legfelsőbb kéziratát:

Amidőn kérelmének eleget téve, a miniszterelnöki állásból felmentem, fogadja a szakadatlan nehéz viszonyok között hazafias önfeláldozással és ritka odaadással teljesített működésével szerzett kiváló érdemeiért legmelegebb köszönete-

met. A nagy feladatok göröngyös útján, amelyet megtett, mindig a haza önzetlen szolgálatának nemes célj a és a nemzet nagy érdekei lelkesítették s a legszebb eredmény, amely kormányának működését megörökíti, a Felvidék magyarlakta területeinek visszaesatolása volt. Bizom abban, hogy a határainkon túl is értékelt és nagyra-beesült képességeire a közügyek intézésénél ezentúl is számíthatunk.

A kormány tagjainak kinevezése

A hivatalos lap közli gróf Teleki Pálak miniszterelnökké, dr. Keresztes-Fischer Ferencnek

belügyminiszterré, Reményi-Schneller Lajosnak pénzügyminiszterré, Kunder Antalnak kereskedelmi

miniszterre,
vitéz **Bartha Károlynak** honvédelmi miniszterre,
Tasnádi Nagy Andrásnak igazságügyminiszterre,
gróf **Teleki Mihálynak** földművelésügyi miniszterre,
gróf **Csáky Istvánnak** külügyminiszterre,

Jaross Andornak tárcanélküli miniszterre való kinevezését, illetőleg eddigi állásukban való meg erősítését, továbbá
Hóman Bálintnak kultuszminiszterre való kinevezését és
Kunder Antal kereskedelmi miniszternek az iparügyi miniszterium vezetésével való megoldását.

Pénteken eskütétel

Budapest, febr. 16. A kormány tagjai péntek délelőtt féltizenegykor megjelennek a Kormányzó előtt és először gróf Teleki Pál miniszterelnök teszi le a hivatali esküt. Az ünnepélyes aktusnál báró

Perényi Zsigmond koronaőr segédkezik. Ezután a kormány többi tagjának eskütételére kerül sor, amikor az eskümentát bárceházi Bárczy István államtitkár olvassa fel.

Mit irt a világsajtó a magyar kormányválságról

Az egész világsajtó bőségesen számol be a magyar kormányválságról és élénk figyelemmel kísérik a fejleményeket. Az olasz és a német sajtó ismerteti Imrédy Béla lemondásának okait.

A reggeli berlini lapok legnagyobb része vezércikkben foglalkozik az Imrédy-kormány visszalépésével. Általában azon a véleményen vannak, hogy nem a hivatalos indokolásban jelzett személyes kérdések okozták a kormányválságot, hanem az Imrédy-kormány ellen felsorakozó ellenzék összefogása. A *Völkischer Beobachter* hangsúlyozza, hogy az új kormány irányában nem térhet el az előzótől. Vonatkozik ez elsősorban a külpolitikára.

A *Berliner Börsenzeitung* vezércikke szerint Imrédy bizonyos engedelményeket tett az ellenzék támadásaival szemben, a határozottság és hajthatatlanság azonban több eredményre vezetett volna. Várható volt Imrédy lemondása — írja a lap —, mert *nem tudja a parlament mindkét házában keresztülvinni a zsidótörvényt és a földreformjavaslatot.*

A *Deutsche Allgemeine Zeitung* szerint a kormány visszalépésének valódi oka nem személyi ok. *A Magyar Élet Mozgalom* nem érte el ugyan a föléremelt átült sikert, megmutatta azonban, hogy Imrédy az első államférfi a Gömbös Gyula óta, aki értékelni tudta az egész nép részvételének szükségességét a politikában. Az ellenzék, amely megbuktatta ezt a férfit, nevező fog csakúgy, mint annakidején Gömbös halálakor. Az idő kerekét nem tudja senki visszafordítani.

A *Kölnische Zeitung* vezércikkében írja, hogy az Imrédy-kormány visszalépése csak egy kis szakasza annak a mélyreható belpolitikai válságnak, amely Magyarországon már évek óta érezhető.

Az angol és francia sajtó ugyancsak részletesen foglalkozik a magyar kormányválsággal és valamennyi lap megírja, hogy Imrédy Béla miniszterelnök lemondását azal indokolta, hogy egyik dédszülőjének zsidó származásáról megbizonyosodott. Beszámol a magyar kormányválságról a svájci sajtó is és részletesen foglalkozik a kormányválsággal a román sajtó, amely ugyancsak rámutat arra, hogy az új kormány sem belpoliti-

kailag, sem külpolitikailag nem tér le az eddig követett útról.

Róma, febr. 16. A Stefani iroda jelenti Budapestről: Teleki Pál gróf, miután elfogadta a kormányalakításra vonatkozó megbízást, barátai előtt kijelentette, hogy terve és akarata, hogy Imrédy politikáját folytatja ugyi belső viszonylatban, mint a nemzetközi

kapcsolatok tekintetében. Ez azt jelenti, hogy a belpolitikában folytatni fogják a szociális reform politikát, a külpolitika alapja pedig továbbra is a berlin-római tengellyel való barátság és együttműködés marad. Egyébként megjegyzi, hogy gróf Teleki Pál szintén barátja a fasiszta Olaszországnak.

Az új jugoszláv miniszterelnök meg akarja oldani a horvát-kérdést

Belgrád, febr. 16. Csütörtök délután olvasta tel Cvetkovics miniszterelnök és belügyminiszter a Házban a kormánynyilatkozatot. A Ház ülésén a külföldi diplomáciai testület tagjai is jelen voltak. A kormány — mondja a nyilatkozat — különleges küldetése van: a belpolitikai helyzet konszolidálása abból a célból, hogy elő lehessen készíteni és hozzá lehessen fogni ama kérdések megoldásához, amelyekről ez a konszolidáció függ. E téren kétségtelenül legfontosabb kérdések közé tartozik ama nézeteltérés kiküszöbölése, amely már husz év óta tapasztalható horvát testvéreinknél a mi állami politikánk alapvető kérdéseit illetően. Abból indul ki, hogy állandó jobb és szorosabb viszonynak kell fennállni az állami élet-

ben való együttműködés terén, mégpedig a teljes egyenlőség és egyenjogúság alapján. Külpolitikai tekintetben a kormány folytatni fogja eddigi tevékenységét, ugyanolyan erőfeszítéssel s ugyanabban az irányban, mint eddig, abból a célból, hogy fenntartsa az ország békéjét és külpolitikai megerősödését. Ezért ebben a nehéz nemzetközi helyzetben lehetséges volt számára mindig betartani azt az irányt, amely megbizonyította, hogy Jugoszlávia az összes országokkal jó és rendezett viszonyban áll. A mi külpolitikánknak továbbra is elve: gondosan megőrizni az összes szerzett barátságot, fálalni valamennyi jóviszonyt s tovább fejleszteni azokat a szónak legjobb értelmében.

Birálatok az OMGE-ban a földbirtokpolitikai javaslatról

Budapest, febr. 16. Az OMGE igazgató-választmányi ülést tartott, amelyen rendkívül nagy számban jelentek meg a tagok.

Somssich László gróf, az OMGE elnöke beszámolt a földbirtokpolitikai törvényjavaslat tárgyában az OMGE-ben tolytatott tanácskozásokról. Ismertette az OMGE-nek ez ügyben a kormányhoz intézett memorandumát, amely szerint a helyes birtokpolitikának célját és feladatát az OMGE abban jelöli meg, hogy a nemzeti jövedelmet a termelés fokozása és a minél kedvezőbb értékesítés biztosítása révén kell gyarapítani. Ugyelni kell arra, hogy minden birtok eleget tegyen a termelési követelményeknek és minél több embernek biztosítsa az illető területen való megélhetését. Hangoztatta a memorandum, hogy a minél több munkaalkalom biztosítását nem mozdítja elő a törvényjavaslat.

Purgly Elemér volt földművelésügyi miniszter rendkívüli érdeklődés mellett reflektált az OMGE emlékiratára.

— A kaposvári beszéd óta — mondotta — nagy aggodalmak nyilvánulnak meg a földbirtokpolitikai kérdések tekintetében. Ugy az első, mint a második földbirtokpolitikai tervezet olyan ren-

delkezéseket tartalmaz, amelyek gyáltalán nem alkalmasak az aggodalmak ciosztatására. Sem szociális, sem nemzetgazdasági szempontból nem tartja megfelelőnek a javaslatot és nyomatékosan utal arra is, hogy állandóan újabb és újabb földbirtokpolitikai tervezetekkel jönnek anélkül, hogy az előzőnek a hatását megvárják és annak következtetéseit levonnák.

További felszólalása folyamán hangoztatta Purgly Emil, hogy olyan törvényjavaslatot kíván, amely szociális szempontból nyugvóponttra juttatja ezt a kérdést. A törvényjavaslat a termelés minőségét nem emeli, hanem csökkenti és alkalmas a mezőgazdasági proletariátus terjesztésére.

Ezután visszatért a kaposvári beszédre.

— Ennek elhangzása óta demagóg jelszavak hangzanak el az országban, amelyeknek hatása alatt a munkaszerződés megkötése is nehézségekbe ütközik. Purgly a következő szavakkal fejezte be beszédét:

— Nehéz idők jöhetnek, szükség van tehát a társadalmi osztályok közötti békére. Épp ezért annak a reményemnek adok kifejezést, hogy a megaláztató új kormány magáévá teszi azokat az elgondo-

Kondsek Géza
k.m.t.

*meghívja igen tisztelt vevőit
7. hó 17. 18-án megkötendő
kavalkádájára.*

lásokat, amelyek a földbirtokpolitika kérdésében alkalmasak a társadalmi osztályok közötti béke megteremtésére és a termelés biztonságának az emelésére.

Jankovich Bésán Endre gróf szintén a termelés folytonosságának biztosítását sürgette.

Kadácsenyi Sándor sürgette, hogy először azoknak a termékeknek az értékesítéséről kell gondoskodni, amelyeket a kisgazdák termelnek.

Mutschenbacher Emil dr. az OMGE igazgatója sürgősnek tartotta, hogy a gazdatisadalmat idejekorán tájékoztassák az ideí értékesítési rendszerrel kapcsolatos tervekről, mert a késedelem hátráltatja a termelés folytonosságát. Sürgette a mezőgazdasági nitel mielőbbi rendezését, a mezőgazdasági termelés költségeinek csökkenését és hogy a volt Felvidék és az anyaország közötti áratkat mielőbb megfelelően összehangzásba lehessen hozni.

Anglia lejelentése Gentben

London, február 16. Az angol kormány ma este fehér könyvet adott ki, amely jelenti, hogy *Monsey*, a külügyi hivatal h. államtitkára lord Halifax nevében levelet intézett a Népszövetség titkárához. Eszerint az angol kormány megfontolás tárgyává tette azt a ténny, hogy a viták békés elintézéséről szóló általános egyezmény hatályának legközelebbi öt éves időszaka ez év augusztus 16-án kezdődik, ha az egyezményt addig nem mondják fel. Az angol kormány arra a megállapításra jutott, hogyha a jövőben hadiállapotha kerülné, nem tekinthető önmagára nézve kötelezőnek a nemzetközi viták békés elintézésére vonatkozó ezt az általános egyezményt, az ilyen körülmények között felmerülő vitákra nézve. Hangoztatta azonban a kormány, hogy továbbra is a leghatározottabban ragaszkodik a nemzetközi viták békés elintézésének elvéhez és teljes mértékben kötelezőnek ismeri el önmagára nézve az egyezményt békeidőben felmerülő viták elintézése tekintetében.

x Kérjen tíz szelvényből álló kedvezményes tőmbűt a színházi titkártól így nagyon olcsón járhat színházba.

Víg színház

Ma utoljára
Bolváry Géza remeke :
Az élet tükre
Paula Wessely —
Attila Hörbiger.

Holnaptól: „SÜT A NAP”
magyar film.

BABA
kelengyék
LEGMEGBIZHATÓBBAN
VARDOS LÁSZLÓ-NÁL

A budapesti rendőrség jelentést adott ki a dohányuccai merénylet tetteseinek elfogatásáról

Az egyik merénylő a Dohány ucca 1. számú ház kapujából dobott egy kézigránatot a templomból kijövő közönség közzé, a másik pedig a ház tetejéről

Valamennyi tettetést elfogták, a bűnreszes Jókendvü Miklós cégvezető elmenekült. — Milyen kapcsolatok voltak a merénylőknek a Hungarista nyilas-párttal?

Budapest, febr. 16. Közel kétheti éjjel-nappal tartó kutatás után teljes sikerrel befejeződött a február 3-iki dohányuccai bombamerénylet nyomozása. Minden részletre kiterjedően megállapították, hogy kik követték el a merényletet.

Délelőtt már teljesen készen volt a nyomozás anyaga, úgyhogy Eljárási Sándor dr. rendőrtörökaptány illetékes helyen meg is tette jelentését a bombamerénylet ügyében.

A nyomozás adatai bizonyítják, hogy a bombamerénylet tetteseinek kapcsolatuk volt az Andrásy ut 60. szám alatt levő Hungarista nyilas párttal. Tegnap a tetteket helyszíni szemlére vitték a Dohány uccába, ahol lejáratták velük a merényletet. Ezután a rendőrség emberei a Hungarista székházba kísérték a merénylet résztvevőit.

A rendőrség rengeteg tanút hallgatott ki az elmúlt két hét alatt. Végül is egy tizenkétéves kislány adott rendkívül fontos nyomot a detektívek számára.

Ez a kislány a bombamerénylet

pillanatában észrevett egy menekülő férfit, megfigyelte ruháját, úgyhogy a rendőrség a személyleírás alapján eljutott egy fiatal műszerészhez. Kiderült, hogy a műszerész nemrégiben belépett a Hungarista pártba.

A nyomozás szerint itt tervezték ki, hogy február 3-án, pénteken este a dohányuccai zsidótemplom ellen merényletet követnek el.

A rendőrség megállapítása szerint egy műszerész dobta a bombát. A rendőrség birtokában levő adatok pontos képet adnak arról, hogy a két bombát, amely az istentiszteletre kijövő emberek között felrobbant, a rendőrségen tartott emberek közül kik dobták el.

Azt is megállapították, hogy a merénylők aután a Berliini térig menekültek, majd az egyik tettes gyalog az Andrásy uti nyilas párhelyiségbe ment.

Az összes őrizetbe vett gyanúsítottakat átadta a politikai osztály a főkapitányság bünyügyi osztályának. Vallomásaikról minden részletre kiterjedően jegyzőkönyvet vesznek fel.

egy kézigránatot, kioktatták őt arra, hogy hogyan kell működésbe hoznia megmagyarázták neki, hogy háva, kell számolni, amíg a begyújtás robbanásra éretté teszi a bombát s mikor kell a tömegbe dobni azt.

Igy tudta meg a rendőrség, hogy a Dohány uccába egyszerre indultak el, mintegy heten-nyolcan, külön-külön utakon és minden embernek külön feladatot kítűzve. Először ketten menekül fel nyilván előzetes terepszemle után a Dohány ucca 1. B. számú ház tetejére és onnan dobták le a bombákat. Ezek közül az egyiket sikerült elfognia a rendőrségnek. Nem tagadhatta, hiszen már tanúk voltak rá, hogy ott volt a lépcsőházban a bombarobbanás után. Ő is menekült, mint többi társai. Elfogta a rendőrség a sokat emlegetett műszerészt is, aki maga is ott volt a Dohány uccában. Őrizetbe vették még néhány társukat, akik valamennyien ott voltak.

Az első elfogott férfi volt az a fiatalember, akit a lépcsőn lerohanni láttak többen. Viszont megállapította

a rendőrség, hogy az aktatászás, szemüveget viselő férfi, akit a ház lapos tetejéről lemászni láttak azonos egy magánbiztonsági őrselével. Nyilvánvalóan ő is dobott bombát a háztetőről és részt vett, mint a Fekete Front tagja a titkos megbeszéléseken.

Az őrizetbe vettek részben beismerő vallomást tettek a rendőrségen. A főtettes ugyan tagadja azt, hogy a háztetőről ő személyesen dobott volna bombát, de nem tudja letagadni azt, hogy ott volt társaival egyetemben a zsidó templom körül s hogy mint a Fekete Front tagja, milyen összekövésre szövetkezett.

Az első elfogott ember — mint a rendőrség megállapította — dorra azt a kézigránatot a zsidótemplommal szemben levő ház kapujából a tömegbe, amely nem robbant fel. A fogság fiatalember azzal védekezett a rendőrségen, hogy neki azt mondták, hogy esupán büzbombát fog eldobni, melynek nem lesz robbanó hatása.

Zárt autóban vonult ki az első rendőri menet az elfogott tettesekkel a Dohány uccába.

Itt hatóságai tanúk előtt mutatta meg mindenki, hogy milyen helyen figyelte a bombamerénylet hatását. Itt mondták el a kinyomozott tettek, hogy mit csináltak a bombamerénylet idején és megmutaták, hogy merre menekültek el. Másfél óra múlva ugyanez a nagy rendőri bizottság megjelent a Magyar Nemzeti Szocialista Párt Hungarista Mozgalom párhelyiségében is.

Az őrizetbe vettek vezették fel a rendőrtisztségviselőket a termekbe.

Először az első emeleten mutatták meg, hogy melyik volt az a szoba, ahol a Fekete Front tagjai titokban tanácskoztak.

Idegennyelvű röpiratokat szfogatnak Sopronban

A tetteket letartóztatták.

Sopron, febr. 16. Vasárnap reggelre Sopron uccáit idegennyelvű röpiratok lepték el. A rendőrség erőteljes nyomozást indított a tettek kézrekerítésére s ma délben a következő nyilatkozatot adták ki:

— Sopron város uccáin folyó hó 11-én 20 és 22 óra között ismeretlen tettek különböző szövegű, államilleses propagandát szolgáló röpiratokat szórta szét.

A rendőrség a vonatkozólag megejtett széleskörű nyomozás eredményeképpen tizenkét egyént előzetes letartóztatásba helyezett és további illetékes eljárásra a győri ügyészséghez előállította őket.

Illetékes helyen még a következőket mondták:

— Amint a nyomozás megállapította, a röpecdulákat külföldről kapták, esempészton, péntek éjjel, Sopronban az egyik gyanúsított lakására vitték és szétosztották a többiek között. A vasárnapra virradó éjszaka szórták szét.

— Rajonokra osztották az egész várost, tizenketten tevékenykedtek. A rendőrség, hétfőn reggel kézrekerítette a főkolompot: Knábel Sándor esomaghordót. — Vallomása és a nyomozás többi adata nyomán elfogták tizenegy társát. Ezek bevallották, hogy a propaganda röpecdulákat ők szórták szét, külföldről kapták azokat.

x Harminc százalékkal olesóbban járhat színházba, ha kedvezményes szelvényeket vált a földszinti titkári irodában.

A rendőrség jelentése

Budapest, febr. 16. A budapesti főkapitányság a Dohány uccai bombamerénylet nyomozásával kapcsolatban az alábbi felhívatalos jellegű jelentést adta ki:

A főkapitányság a Dohány uccai bombamerénylet ügyében megállapította, hogy a merényletet Kenyeres János volt gépkocsivezető, rak Miksa u. 32. sz. alatti és Szébényi Győző műszerész tanonc, Nagymező ucca 54—56. sz. alatti lakosok követték el. Alaposan gyanúsítható a büneselkmény elkövetésében való részességgel tettei társi minőségben Jókendvü Miklós cégvezető, Thaly Kálmán u. 52. sz. alatti lakos is, aki ezidőszent szökésben van.

A nyomozás megállapította, hogy február 2-án és 3-án Kenyeres és Szébényi az elkövetendő merénylet módját és idejét egymás között megbeszélte és annak végrehajtásában megállapodtak. A merényletnél felhasznált kézigránatot begyújtását és dobási módját Kenyeres János magyarázta meg Szébényinek s oktatta ki őt arra. Megállapodásuk értelmében Szébényi a Dohány u. 1. b. sz. ház kapujában állott és ott figyelemmel kísérte a templom főbejáratát. Kenyeres János ugyanakkor felment a ház lapos tetejére s ott helyezkedett el. Megbeszélésük sze-

rint Szébényinek 220-ig kellett számolni, hogy 4—5 perces idő álljon rendelkezésre Kenyeresnek a tetőre való feljutáshoz. Szébényi a számolással 190-nél tartott, amikor észrevette, hogy a szembenlevő templomból a közönség kezd kijönni. A számolást tovább folytatta 220-ig. Ekkor begyújtotta a nála levő 1 drb kézigránatot, a kapuból kiugrott és a kézigránatot a templom bejáratához dobta s nyomban utána futásnak eredt, heugrot ta Károly körut és a Dohányucca sarkára állított s reá várakozó menekülését elősegítő gépkocsiba és nagy sebességgel a Berliini tér irányában elmenekült. Ugyanakkor Kenyeres a már említett ház tetejéről gyors egymásutánban dobta a közönség közé a két drb kézigránatot. A felhasznált 3 drb kézigránat közül csak kettő robbant fel, ennek következtében 20 ember részben könnyebb, részben súlyosabb sérülést szenvedett.

Schneider Nándor elektroműszerész, Gombai Horváth János kifizető és Madaras László villanyszerelő ez alatt a helyszínen tartózkodtak s ott figyelő állásban voltak. A szökésben levő Jókendvü Miklós kivételével a főkapitányság valamennyiüket elfogta s ellenük a bünyvádi eljárást megindította.

"A Fekete Front"

Egy magán jelentés szerint a merénylők egy „Fekete Front” név alatt működő szervezett tagjai voltak.

Ennek a „Fekete Frontnak” a tagjai csakis kipróbált emberek lehetnek tagjai és amint a rendőrség megállapította, ennek a titokban működő csoportnak az a feladata, hogy olyan bizalmas parancsok végrehajtására vállalkozzék, melyeket csak a legkiválóbb pártbívek titoktartására lehet bízni.

Az egyik gyanúsított fiatalemberrel együtt az úgynevezett Fekete Front több tagja bizalmas értekezletet tartott. Így ismert meg több Fekete Front belső párttagot és ott beszéltek meg, hogy pénteken este a zsidótemplom ellen merényletet kell elkövetni.

A fiatalembernek ott adták a kezébe

Hungária filmszínház

MA először a francia filmgyártás klasszikus remeke:

A nagy ábránd

(La Grande Illusion)

lebilincselően izgalmas és meg-

rázóan gyönyörű történet.

Előadások: d. u. 5, 7, 9-kor!

Híradó!

Paramount világhíradóban

A spanyol világesemények
A pápa halála — temetése
A chilei földrengés borzalmi

Az Apollóban

MATÓL

Uj, melyen leszállított helyárok:
20 fillértől 1— pengőig!

Műsorunk:

A két fegyenc

Főszereplők: Victor Mc. Laglen
és Peter Lorre.

Előadások: 5, 7, 9-kor! Híradó!

Német lap Románia helyzetéről és Magyarország revíziós igényeiről

Berlin, február 16. A Berliner Börsenzeitung »Véget ér a merevség« című vezércikkében a román külpolitikával foglalkozik. A bukaresti Sturdza-palota párnázott ajtóit mögött egy idő óta Románia külpolitikai szükségszerűségeinek új felfogása jutott érvényre. Ez a változás már a müncheni értekezlet és a bécsi döntés idejében kezdődött és arra lehet következtetni, hogy Románia kapcsolatait minden tekintetben, de elsősorban szomszédaival szemben meg akarja javítani. Így a legutóbb február 7-én megjelent kormánynyilatkozat azt hangoztatja, hogy Románia ösztönösen és jóhiszeműen kíván lehetőleg tökéletes megértést teremteni Magyarországgal s hogy Bulgáriával és Szovjet-Oroszországgal is barátságos viszonyt igyekszik létesíteni. Ez a helyzet óvatosságra int, mert azok a nehézségek és veszélyek, amelyek Romániát értekezlet szerint fenyegetik, a bukaresti politikai körök egyöntetű véleménye szerint lényegesen megnövekedtek azóta, amióta a néprajzi évet diktálóan alkalmazzák. Benes állama ellen. Az, hogy Magyarország — amelyek revíziós törekvéseivel

szemben a multban a kisantant védelmet látszott nyújtani — Szlovákia és Kárpátalja magyarlakta területeit visszakapta, különösen keleten tekintve, mert a magyar revíziós igények megszorozott erővel fordulhatnak Románia ellen, amelyek új határait belül több mint másfélmillió magyar él. Természetesen a magyaroknak csak kis része telepedett le a határ közelében, Arad, Nagyvárad és Szatmár környékén, nagy tömegük 3 millió román népességű területtel elválasztva Erdélyben él, mint jelentékeny, zárt néptömb. Ez Brassától északra, a Kárpátok határában élő szeptélség. Magyarország ezeket a területeket tehát csak történelmi igénynek kielégítésére követelheti. Románia jelenleg úgy látja, hogy három határt fenyegeti veszély: a szovjet-orosz, a magyar és a bolgár határt. Ennek ellensúlyozására az a törekvés alapítható meg, amely a Jugoszláviával való viszonyt igyekszik szorosabbra fűzni és emellett Belgrád bölcs tanácsára békülékeny szavakkal igyekszik a légkört mindenfelé enyhíteni, hogy kikérülhessenek a megmerevedésből.

Igy tartja be Tiso a szavát

Nem vették vissza az elbocsájtott pozsonyi magyar alkalmazottakat.

Pozsony, február 16. Mult év utolsó napjaiban a pozsonyi városi művek és egyes nagy iparvállalatok a rendőrizgatóság rendelkezésére való hivatkozással tömegesen elbocsátották a magyar alkalmazottakat, akik így egyik napról a másikra kereset nélkül maradtak, 250 ilyen pozsonyi magyar családról van szó. Egyes esetekben arra hívtak ki, hogy illetőségi helyük a visszaesett területen van, de sokan voltak az elbocsátottak között, akik már régen megszerezték po-

zsonyi illetőségüket.

Az egyesült magyar párt élén Esterházy János »róffal« több ízben eljárta illetékes helyen az elbocsátottak érdekében. Tiso miniszterelnök, mint az Új Hírek közli, igazságos jóvátelet ígért és több ízben kültetésbe helyezte, hogy az elbocsátott alkalmazottakat vissza-vezzék.

Most hozta meg a szlovák kormány döntését és úgy határozott, hogy egyetlen embert sem vesznek vissza régi munkahelyére.

Két évi fegyháza itélte a Kuria Málnási Odön tanárt nyilas röpirataiért

Budapest, febr. 16. Mult évben nyáron, amikor a Kuria Szalasi Ferencet háromévi fegyháza itélte, dr. Málnási Odön tanár, a Hungarista mozgalom egyik vezető tagja három röpiratot adott ki, amelyeknek tartalma miatt az ügyesség állami felforgatás büntette címén vádat emelt ellene. Málnási röpirataiban többek között mozgalmi gyászt rendelt el Szalasi hitelére alkalmából: olyan utasítást adott partja tagjainak, hogy a hungarista összejöveteleken a főhelyet üresen tartásák és „szenvédő testvérükért” mondjanak imát.

Elrendelte azt is, hogy Szalasi arcképét minden párhelyiségben ki kell függeszteni, további röpirataiban felhívta a párt tagjait, hogy a Szalasi által kiadott utasításokat szigorúan tartásák be, a harmadik röpiratában a uKriát is becsmerően aposztrofálta, a parlamentről pedig úgy írt, hogy az nem egyéb, mint közönséges képviselés.

A büntetőtörvényszék ötös tanácsa Málnásit a vádtól eltérően, büntett és büntető feldiesérésében, továbbá az alkotmány elleni lázítás és izgatás büntéselekményében mondotta ki bűnösnek és ezért egyévi és kéthónadi börtönrre itélte.

Az ítélet ellen bejelentett semmisségi panaszok folytán került az ügy a Kuria Tőreki tanácsa elé.

A Kuria hosszabb tanácskozás után megemissitette a törvényszék ötös tanácsának ítéletét és dr. Málnási Odön vádlottat az állam és társadalom rendjének erőszakos felforgatása irányuló büntetésben mondotta ki bűnösnek és ezért kétévi fegyháza és ötévi hivatal-és politikai jogvesztésre itélte el.

A Kuria ítéletének indokolása megállapítja, hogy Málnási Odön kétségtelenül a Szalasi Ferenc elítélésével megakadt mozgalmat akarta folytatni. Ennek a mozgalomnak a kimondott és jogerős bírói ítéletekkel is megállapított célja a harc, amely harccal a mozgalom hível erőszak alkalmazásával akarnak a hatalom teljes birtokába jutni. Az erőszakos felforgatás nélkül e cél megvalósítása el sem képzelhető. Az inkriminált röpiratok eszmemenete, tartalma alkalmas arra, hogy ezt a felforgatást elősegítse. A védelemnek az az érvelése, hogy a vádlott a hungarista mozgalom propagálására adta ki röpiratait, téves, mert mind a három röpirat a Szalasi-féle mozgalmat és célkitűzéseit dicsőítette.

Serédi hercegprimás megérkezett Rómába

Róma, febr. 16. Serédi Jusztinián bíbornok hercegprimás egy-negyed 9-kor megérkezett Rómába. A hercegprimást a pályaudvaron ünnepélyesen fogadták. Megjelent báró Apor Gábor szentszéki követ, báró Villani Frigyes quirináli magyar követ s a két követ-ség tisztikara, ott volt továbbá a szentszéki olasz nagykövet, a Magyar Akadémia számos tagja, Lutor Ferenc kánonjogi tanácsos vezetésével a papi kollégium tagjai és a római papság, valamint a magyar kolónia sok tagja. A hercegprimást, amikor kiszállott szalonkocsijából, a jelenlevők lelkesen megéljenezték. Miután a hercegprimás fogadta a megjelentek üdvözlését, a várótermen át elhagyta a pályaudvart és a Vatikán részéről rendelkezésére bocsátott gépkocsival a San Anselmo Beucés

kolostorban levő szállására hajtott.

Róma, febr. 16. A Vatikánban folynak a konklávé előkészületei, amely minden valószínűség szerint március 1-én fog összeülni. Rómába egymásután érkeznek meg a biborosok a világ minden részéből. A szerdai általános kongregáción már 37 biboros vett részt. Szerdán érkezett meg Rómába Segura sevillei és Goma y Toma toledói biborosok.

A mai napra várják Serédi Jusztinián magyar hercegprimás, Kaspar argai biborosok és Innitzer bécsi biborosok érkezését. Cerejaira, a biborosi testület lisszaboni tagja, aki még csak 51 éves, bejelentette, hogy repülőgépen érkezik Rómába. Ez lesz az első eset, hogy egy biboros repülőgépen érkezik a konklávéra.

Azana a háború folytatása ellen

Páris, február 16. Csütörtökön este a párisi spanyol nagykövetség fontos értekezlet volt, amelyen Azana köztársasági elnök, Del Vayo külügyminiszter, a köztársasági Spanyolország párisi és londoni nagykövetei, valamint Rojo, Jurado és Cisneros köztársasági tábornokok vettek részt.

A Matin jelentése szerint Negrin miniszterelnök, aki néhány nappal ezelőtt táviratban szólította fel Azanát, hogy azonnal utazzék Madridba, most azért küldötte Párisba Del Vayot, hogy a külügyminiszter személyes befolyással bírja rá a köztársasági elnököt a hazatérésre. Azana azonban a béke híve és új kormány megalakítását óhajtja, hogy azután tárgyalásokat indítsanak a nemzeti kormánnyal a teljes behódolásról.

Páris, február 16. Del Vayo köztársasági spanyol külügyminiszter csütörtök este Valenciába repült. Ugy látszik párisi útja eredménytelen volt.

Az Intrasigeant szerint Del Vayo mindenáron rá akarta bírni Azana elnököt, hogy térjen vissza

Spanyolországba. Azana azonban kijelentette, hogy semmi szín alatt sem tér vissza. Erre az elhatározásra Rojo tábornokkal, a köztársasági katalán hadsereg főparancsnokával folytatott megbeszélés után jutott. Azana szerint a háború folytatásának, valamint a felesleges vérontásnak semmi értelme nincsen.

London, február 16. Az Evening Standard diplomáciai levelezője jelenti:

Az angol és francia kormány elhalasztotta Franco tábornok kormányának elismerését abban a reményben, hogy Azana spanyol köztársasági elnök szótart fog intézni a köztársasági Spanyolország-hoz, amelyben bejelenti, hogy vége az ellentétlenségnek és tanácsolja, hogy a nemzeti egység nevében tegyék le a fegyvert Franco tábornok hadserege előtt.

Burgos febr. 16. Barrio Bérót, a barcelonai köztársasági haditörvényszék elnökét hatvan órával a nemzeti haditörvényszék által hozott ítélet után kivégezték. Franco elutasította a kegyelmi kérvényt.

Új iskolatörvény Olaszországban

Róma, február 16. A fasiszta nagytanács szerda esti ülése, amelyen Mussolini elnököt, két és fél óra hosszat tartott. Az ülésről még nem adtak ki hivatalos közleményt.

A fasiszta nagytanács szerdán letárgyalta az új iskolatörvényt. Az iskolaügy »Magna Chartája«, amelyet Bottai miniszter ismertett, huszonkilenc pontban foglalja össze az iskolaiügyek fasiszta szellemében történő forradalmi újjárendezését.

A törvény elgondolása szerint az iskola, mint a társadalmi erők alapvető eleme, elsősorban az új nemzedék politikai és emberi öntudatának kifejlesztésére van hivatva. Az iskolák, az ifjúsági fasiszta szervezetek és a főiskolai fasiszta szervezetek a fasiszta nevelés egységét szolgálják. Az új iskolatörvény kiemeli, hogy a felső tanulmányokban való részvétel a tehetségtől és nem a vagyontól függ. A törvény a jövő iskolaévben lép érvénybe.

Az Előnyös feltételek mellett kaphatnak tisztviselők kedvezményes szelvényeket a tiltárról.

Hir Roosevelt európai utjáról

Páris, február 16. A Paris Soir washingtoni jelentése szerint lehetséges, hogy Roosevelt elnök ebben az évben Európába fog látogatni. Hivatalos körökben cáfolják ugyan az elnök útiterveire vonatkozó híreket, de egyben hozzáfűzik, hogy rendkívüli körülmények esetén — például, ha nemzetközi értekezleten való részvételtől volna szó — Roosevelt haborozás nélkül átkelne az óceánon. Valószínűnek tartják, hogy az angol királyi pár washingtoni látogatása alkalmával meghívást fog intézni az elnökhöz.

Az angol és francia hadsereg együttműködési terve

A francia kormány azt ajánlotta londoni híradás szerint az angol kormánynak, hogy az angol és francia vezérkar kezdjen egymással építő jellegű megbeszéléseket s a két vezérkar állapítsa meg az együttműködés terveit bizonyos lehetségek, fenyegető veszélyek esetére.

Az Harmine százalékkal olcsóbban járhat színházba, ha kedvezményes szelvényeket vált a földszinti alkárról.

Dr Radó Rezső kamarai főtitkár lelkes ünneplése 30 éves szolgálati jubileuma alkalmából

Jegyzőkönyvben örökítették meg érdemeit és elismerésül 2000 pengő tiszteletdíjat szavaztak meg részére.

A munka és szolgálat megbecsülése jegyében folyt le tegnap a Kereskedelmi és Iparkamara közgyűlése, amely dr Radó Rezső főtitkár 30 éves jubileumát ünnepelte. Az OMKE képviselőjében megjelent Budapestről dr Balkányi Kálmán is a kerületből beutazott sok más külső taggal együtt.

Nagybáky Sesztina Jenő elnök nyitotta meg a közgyűlést és beszédeben visszaemlékezett arra az időre, amikor dr Radó Rezső ügyvédjelöltet fogalmazóvá választották. Radó hivatali állásához fűződő kötelezettségeit és feladatait a legteljesebb mértékben és példadán teljesítette. Ez készlet arra — úgy mond —, hogy kérjem a közgyűlést, ünnepelje velem együtt szeretett főtitkárunkat. (Viharos taps, éljenzés.) A három évtized igazolta, hogy Radó megválasztása kitűnő volt. A munkaszeretetének és lankadatlan kötelezettség-tudásának olyan katonája lépett a tisztviselők sorába, aki tarsolyában hordozta a marsallbotot. Radó ismerte a kis- és gyárkereskedők, kis-, közép- és gyárparosok minden ügyét-baját. Radóban a melegsívű ember is gondolkozott, érzett és munkálkodott. Nehéz időben szolgált és az újjáépítés különösen nehéz feladatát vállalta és végezte. Radó egyszerű összekötőket létesített, munkájának áldásait az egész kerület közgazdasági élete jótékonyan érezte. Sok nagykonceptiójú társakörnek országosan elismert szakértőjévé vált. Önfeláldozó munkával védte a kamara, a kereskedők és iparosok érdekeit. Élénk részt vett a városi közéletben is. A reászakadt megpróbáltatások ellenére is Dieziggel egyedülálló hatalmas könyvet írt a kereskedelmi és iparkamarai intézményről. Gazdag tudást, hosszú hivatali munka bőséges tapasztalatait adja szakszerűen feldolgozva a kormány, a hatóságok, intézmények és a közönség rendelkezésére.

Végül javasolta, hogy a közgyűlés Radó Rezsőnek a 30 éves példát adó kamarai szolgálatáért háláját, köszönetét nyilvánítsa, ezt jegyzőkönyvben örökítse meg és részére 2000 pengő egyszeri tiszteletdíjat adományozzon. (Zajos taps, éljenzés.)

Kardoss Gyula, a Kereskedő Társulat nevében fejezte ki mély tiszteletét, szeretetét és megbecsülését Radó Rezső iránt, méltatta gazdag érdemeit, melyeket mint volt osztálytársa különösen nagy örömmel figyelt és látott.

Id. Varjassy Imre az iparos beltagok üdvözlését tolmácsolta. Radó a legválságosabb időben is bölesen megtalálta az irányt, amely mellé állni kellett.

Hoffmann Mihály nyíregyházi tag a kültagok elismerését és szeretetét nyilvánította.

Barát Péter a karagiak üdvözlését hozta.

Pisszer János a nyíregyházi kültagok nevében hálával emlékezett meg Radó munkájáról.

Dr Hegedűs Jenő a levelező tagok és a Kereskedelmi Csarnok nevében üdvözölte Radót, aki díszelőjük, díszük és értékük, de értejük minden megmozdulásnak is, amelyben részt vesz.

Ungár Jenő arról beszélt, hogy a kamara tagjai számára, csak emberek. A kamarának nincs szelleme,

jelleme, lelke, annyit ér, amennyi szolgálatot tesz az embereknek, a kereskedőknek és iparosoknak. A kamara mozgató ereje az ember, tehát annyit ér, amennyit a tisztviselői kara és élén a főtitkár akaratereje, tudása, szelleme kifejtjen. Radónak köszönhető, hogy a kamara kiemelkedett a többi intézmények közül.

Zajos taps és ováció között emelkedett szólásra Radó Rezső, hogy megköszönje az ünnepléseket.

— Harmine évvel ezelőtt még mint életkort is tekintélyesnek tekintették a 30 évet, ma már a fiatalság hamvával jelentkezik ez a kor előttünk. Súlyos volt ez a 30 év, különösen ha így a végéről nézi az ember és nem elején van ennek az időnek. Harmine évvel ezelőtt olvastuk, hogy Wright egy órát repült. Akkor azt hitték, az emberiség áldása fakad a repülésből, 30 év alatt az emberiség legnagyobb veszedelmévé fejlődött.

Radó visszaillesztést vetett a 30 év kimagasló eseményeire, majd így folytatta:

— Állni kell a sorsot, állani kell csapásait és újra erőt gyűjteni a további küzdelmekhez. Ideálom kell, hogy égjének az ember lelkében, mert csak ezek segíthetik át a sorscsapásokon, hogy munkakedvet, dolgozni vágyását megtartsa, erre csak akkor képes, ha van célja, eszménye, amiért a lélek működik. A legnyomorultabb ember az, akinek nincsenek ideáljai.

A kamarát nagy családjának tekintni és azt kívánja, legyen jobb a kamara sorsa a jövőben, mint volt az elmúlt 30 év alatt.

— Sok dicséret szót hallottam itt — folytatta Radó —, de azt hiszem, ezek nem ejtenek engem tévedésbe önmagam lelkiismeretének vizsgálatánál. Édesapámtól tanultam, hogy a hibát mindig önmagamban keressem. És én meg is találtam. Sok jót találnak abban, amit csináltam, de én úgy érzem, sok mindent kellett volna még elvégez-

Visszakéri a Kamara a beregi területet

Az 1938. évi zárószámadások jóváhagyásának, pénzügyi bizottság jelentésének, a kamarai állandó bizottságok újjáalakításának, a kamarai választásokról szóló tájékoztatásnak a folyó ügyekről és az ügyforgalomról szóló főtitkári jelentés tudomásulvétele után foglalkozott a közgyűlés dr Radó Rezső és dr Diezig Alajos szerzőknek a kereskedelmi és iparkamaráról készített hatalmas szakkönyvével, amelynek megírásáért és kiadásáért a közgyűlés a szerzőknek köszönetet nyilvánított. A személyzeti ügyek és előlépések, valamint az 1939. évi költségeloirányzat elfogadása után a közgyűlés kifejezésre juttatta azt az óhaját, hogy Bereg megye felszabadult területe a kassai testvérkamara fennmaradásának veszélyeztetése nélkül csatlakozzon vissza a debreceni kamarához, amelyhez a trianoni békeszerződés előtt is értve idekén az tartozott s amely területhez gazdaságilag ma is legközelebb áll. Szükséges továbbá a felszabadult városokban fogyasztáselő intézményeket létesíteni az eddig kifejtett szervezeteik megszűnésére nélkül. Szükségesnek látja továbbá a közgyűlés az érsekújvári Bata-

nem, amit nem tettem meg. Az ember mindig többet mulaszt, mint amennyit tesz. Soha ügyet, soha embert le nem kicsinyeltem, soha a haragnak, a gyűlöletnek, bosszúvágyának érzése nem vezetett, minden elhalálozásomnak a tiszta szándék, a jóakarás volt az alapja. (Eljenzés.)

A közösen megírt könyvről megjegyezte, hogy nem íródott még könyv, amelybe annyira maradéktalanul, tisztán az egyéniségüket adták volna az írók, mint ahogy ennél történt. Csak az igazság megismertetésére törekedtek.

Nagyon meleg és elismerő szavakkal emlékezett meg Radó Rezső a kamara vezetőségéről, tisztikaráról, melynek a munkája nemcsak könyve, de hivatása is. (Taps.) Tehetséggel áldotta meg őket az Isten és ő büszke, hogy ilyen gárdát tudott kiválogatni. Isten áldását kérte a kamarára, vezetőségére és tisztikarára és melegen megköszönte az elismerést és az adományt.

A közgyűlés tagjai rendkívül meleg ovációval ünnepelték dr Radó Rezsőt.

Dr Harsányi Imre ügyvezető titkár felolvasta a sok üdvözlő táviratot és levelet, majd a közgyűlés egyhangú lelkesedéssel elfogadta az elnök határozati javaslatát, melynek értelmében szeretettel és nagy elismeréssel emlékeznek meg jegyzőkönyvben Radó Rezső érdemeiről és neki a legnehezebb időben teljesített szolgálataiért köszönetet és hálát mondanak, munkásságáért és kötelességteljesítéséért hálából és elismerésképpen 2000 pengő egyszeri tiszteletdíjat szavaztak meg.

A közgyűlés tagjai felállva, viharos tapsal fogadták el ezt az indítványt, miközben Nagybáky Sesztina Jenő elnök is felállt és kezét szorított Radó Rezsővel, reá Isten áldását kérte.

A közgyűlésnek ez a része emelkedett hangulatban ért véget, majd áttértek a tárgysorozat megvitatására.

Bernfeld Sámuel kamarai tag és Sugár Ottó levelező tag elhunytáról a közgyűlés felállással emlékezett meg. Tudomásul vette Versényi Tibor és Schwimmer József kamarai tagok lemondását és azt, hogy az elnökség intézkedett a soron következő póttagok behívásáról.

Cikta gyártelep kérdésének az összes magyar iparosság érdekeit szem előtt tartó megfelelő elintézését, végül azt, hogy a magyar iparjogszabályoknak a Felvidékre való kiterjesztésével kapcsolatos rendelkezést az összes kamarához véleményadásra megküldessék.

Egyéb ügyek

Pisszer János, Ungár Jenő, Kardos Gyula és Fürst Mátyas egy részt a házadóteher csökkentését, másrészt a tatarozási kedvezményekre vonatkozó új rendelkezés kiadását sürgették. Dr Radó Rezső és dr Diezig Alajos ezzel kapcsolatos jelentését és előterjesztését elfogadták.

Dr Diezig Alajos titkár részletesen ismertette a kereskedelmi tisztviselők, kereskedősegédek és tanoncok legkisebb fizetése tárgyában hozott bizottsági határozat elnök felszólamlást, továbbá a kereskedelmi segédmunkások legkisebb munkabéréte megállapító bizottsági határozat előírásait és az ezzel kapcsolatban a gyakorlati életben felmerült súlyos sérelmeket, amelyek sem a munkaadók, sem a munkavállalók jól felfogott érdekeit nem elégítik ki s így a közgazdasági

VÁROSUNKBA ÉRKEZNEK a montecarloi csillagtúra díjazalmass

DKW AUTOIVAL

felvidéki bemutató körutat rendez, 1939 február hó 6—február 18-ig, Budapest, Komárom, Dunaszerdahely, Érsekújvár, Léva, Ipolyság, Balassagyarmat, Losonc, Rimaszombat, Rozsnyó, Kassa, Ungvár, Munkács, Beregszász, Nyíregyháza, DEBRECEN, Budapest.

Az autók három hét alatt több mint 10.000 kilométert tettek meg és a csillagtúra szabályai szerint vannak még mindig leplombálva. Mindenki meggyőződhet arról hogy rendes, séria gyártmányok és bárki kipróbálhatja!

**7 DKW indult
7 DKW a célban**

4-ik és 7-ik helyen magyar vezetőkkel.

MAJLÁTH M. BUDAPEST

MAJLÁTH M. BUDAPEST
DKW és BMW vezérképviselet,
VI. Lehel uca 2. Tel.: 299—120.

élet megzavarására alkalmasak. Ullmann Salamon, Pecsényánszky Sándor, Ungár Béla, Kepes József és Hoffmann Mihály kamarai tagok hozzászólása után a közgyűlés kívánatosnak tartja a munkabér kérdésének az élethez jobban igazodó rendezését.

Az 1938 évi TIKÁV zárószámadásának tudomásul vétele után dr Harsányi Imre ügy. titkár ismertette a gyermeknevelési pötlékről szóló törvényt, amelyet a közgyűlés tudomásul vett azzal, hogy a kis- és nagyemberek hozzájárulásának kulcsa az egyformán állapíttassék meg s az egész kisemberek lehetőleg ez alól mentesíttessenek.

Dr Diezig Alajos titkár ismertette az általános kereseti, továbbá a jövedelem- és vagyonadó jogorvoslati rendszerének reformját. A közgyűlés a beruházási hozzájárulás jogorvoslati rendszerének életbeléptetése ellen az aggályát fejezi ki és célszerűnek tartaná ha az adófelszámolási bizottságokat a már előterjesztett javaslatok szerint megreformálnák és a közigazgatási bíráskodás decentralizációját megvalósítanák.

Hétköznapra helyezték a vásárokat

Dr Torda Balázs segédtitkár jelentést tett az 1938 évi mestervizsgákról, majd előterjesztése alapján a közgyűlés arra az álláspontra helyezkedett, hogy a debreceni országos vásárokat hétköznapokra helyezték át. Dr Olasz Vilmos titkár a lakatosipar és az épületasztalosipar munkakörének elhatárolása tárgyában tett előterjesztést amelyet a közgyűlés elfogadott.

Az iparjogi vélemények ismertetése után Nagy Ferenc kamarai tag (Hajdú Szoboszló) indítványozta, hogy a kamara lépjen közbe a hajdúszoboszlói közszállítási kiírások törvényszerűségének biztosítása érdekében. — Dr Diezig Alajos titkár fejtegetése után a közgyűlés szükségesnek tartja ebben a kérdésben a törvényes út betartását.

— Ha folytonos bélpangásaitól és túlsók gyomorsavától okvetlen meg akar szabadulni, úgy ne mulassa el reggelenként egy negyed, esetleg fél pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet éhgyomorral inni. Kérdezze meg orvosát.

Dr Lindenberger János apostoli kormányzó pásztorlevele XI. Pius pápa halála alkalmából

Amitől rettegetve tartott a katolikus világ, bekövetkezett február 10-én reggel 5 óra 31 perckor: Krisztus földi helytartója átlépte az örökkévalóság kapuját s Mesterre elő állott, hogy sáfarkodásáról számotadjon.

Hisszük, hogy e számadás nem volt nehéz, mert XI. PIUS PAPA Ő SZENTSÉGE az elmúlt 17 esztendő alatt igyekezett megvalósítani mindazt, amit szent Péter székében, amit az Üdvözítő Ur Jézus, Egyháza érdekében tőle elvárt.

Feje volt Krisztus Egyházának, kiből az újkori egyháztörténet kiváló eseményei indultak világgá: a krisztusi fegyelem megújítása minden vonalon, az Actio Catholica nagy műve, a világmisszió lendületese fejlődése, a keresztény tudományos élet előrevitele, stb.

Szíve volt Krisztus Egyházának, mely mindig csak annak javáért dobogott s minden tetteivel Krisztus békéjét akarta Krisztus Egyházában. Aggódo lélekkel figyelmeseztette apostoli örökségéből a veszélybe rohanó emberiséget arra, hogy nines másban üdvösség, csak Krisztusban.

Atyja volt nagyszámú híveinek. Ahányszor megjelentünk Előtte, beszédét mindig azzal kezdte, hogy örül híveink, akik az Atya házába jöttek. Különösen örült nekünk, magyaroknak s midőn a múlt év novemberében a magyar nemzeti zarándoklaton fáradt testtel, de eleven, nagy lélekkel fogadott bennünket, kielentette, hogy nemcsak mi öhajítottuk látni őt; hanem Ő is minket. Szegény csonka-egyházme gyének hívei iránt is megmutatta atyai szeretetét, amikor a Körösök áradása által sújtott lakosság felszerítésére nagy adományával elsőnek sietett segítségünkre.

Atérvén a nagy veszteséget, — melyet Ő Szentsége halálával az Anyaszentegyház szenvedett, a következőket rendelem:

A körlevél kézhezvétele után a temetés napját bezárólag az esti harangzás befejeztével a templomok harangjai negyedórától, tehát egy negyed 8-ig szóljanak, hasonlóképpen délen.

Kilenc napon belül alkalmas köznapon engesztelő szentmise; mutassanak be minden templomba a pápáért megfelelő külső ünnepélyességgel, az ifúság, a jámbor-lásrulatok s ahol lehet, a hatóságok részvételével.

A templom ormán, a katolikus intézmények és iskolák épületein a temetés napján gyászlobogó legyen.

S míg az elhunyt pápáért ájtatos megemlékezéseink meg nem szűnnek, fakadjon szívünkkel-lelkünkkel ferrón könyörgő bűzgo imádság az Isten trónjához, adon Szentegyháza látható feijűl oly pápát nekünk, aki méltó utódja legyen dicső emléké elődeinek s hívei jószámtora, bölcs tanítója, szelid kormányzója.

Február 23-án, csütörtökön a legméltóságosabb Oltárszentség kihelyezése mellett azért minden templomban ünnepélyes szentmise mondandó a választandó pápáért. A pro eligendo Summo Pontifice mondendő a szentmise col. rub. Gl. Cr. ulla com.

Ettől a naptól kezdve mindaddig, amíg értesítés nem érkezik az új pápa megválasztásáról, naponta a plébániai mise után egy mi-

atyánkot s egy üdvözlégyet kell imádkozni a következő könyörgeggel: Mindenható Isten! Alázat-tal leborulva esedezünk Hozzád, adjon a Te végtelen jóságod a római Szentegyháznak pápát, aki felölünk való épületes gondosságával Előtted mindenkor kedves, né-

ped előtt pedig üdvös kormányzásáért a Te szent neved dicsőségére állandóan tisztelt legyen. A mi Urunk, Jézus Krisztus által. Amen. A szentmiseben pedig a választás kihirdetéséig oratio imperata pro re gravi, dicenda etiam in dupl. I. cl. pro eligendi Summo Pontifice miséből. Más oratio imp. nines. A pápa megválasztásáig a mise kánonjából az una cum famulo tuo papa nostro kimarad.

Debrecen, 1939. február 11.
Dr. Lindenberger János
apostoli kormányzó.

Szentpáli Gavallér Lajos ny. táblabíró meghalt

Influenza okozta halálát.

A debreceni uri társadalomnak egyik rokonszenves, köztiszteltben álló tagját, dr. Szentpáli Gavallér Lajos ny. táblabírót ragadta el a halál tegnap délután 5 órakor. Halála mély részvétet keltett az egész városban. Ismerték és szerették az izzó magyarságu ny. táblabíró.

aki a „Debrecen“ hasábjain irt sugárzó erejű vezércikkeket, melyeknek minden sorából a mélyseges hazaszeretet világított. Ez a hazaszeretet állította szembe 1919-ben a románokkal Szentpáli Gavallér Lajost, aki abban az időben Magyarországra községben volt járásbíró.

A románok hat hónapig tartó őrület után a határon átdobták családjával együtt.

Debrecenbe került és itt lett később táblabíró. Nyugalomba 1923-ban vonult, de a munkát nem hagyta el, nem tudot munkanélküli élni és mint gyakorló ügyvéd dolgozott tovább. Lankadatlan erővel munkálkodott 62 éves kora dacára, terveit voltak az utolsó napokban is, amelyeknek megvalósításán munkálkodott. Négy fia volt minden gyönyörűsége, ő érettük, az ő részére teltek munkával napjai.

Egy fia ügyvéd, egy bírósági

jogyakornok, két fia orvostanhallgató.

Szentpáli Gavallér Lajos két héttel ezelőtt influenzában megbetegedett.

Ő, aki életében soha beteg nem volt, nem vette komolyan a betegséget és tovább végezte munkáját. Járt-kelt a városban dolgai után és a Kölessey uca 12. szám alatt levő családi házában

csak az utolsó napokban fe-

küdt le, mikor már mellhártyaizadomány lépett fel. A szíve nem volt már elég erős arra, hogy megküzdjön a betegségekkel és

háromnapi szenvedés után általános gyengeség következtében halt meg.

Szentpáli Gavallér Lajost kiterjedt rokonság gyászolja úgy Debrecenben, mint Erdélyben. Máramaroszigeten, Zilahon, Nagyváradon, Kolozsváron lakó rokonai már megkapták az értesítést a halálesetről és több rokon esütörtökön este megérkezett román megszállt területről, hogy résztvegyen a temetésben, melyet szombaton délután fél 4 órakor rendeznek a Köztemető diszravatározójából a református egyház szertartása szerint.

Világrekord sebességgel tette meg első utszakaszát az „M 24“

Szerdán délelőtt indult világrekord útjára a két lelkes magyar repülő, Vadas László és Békassy Vilmos. 30.000 kilométeres utat akarnak megtenni, hogy utána résztvegyenek a newyorki repülőgépkiallításban. A start szerdán délelőtt kitünő napsütéses időben sikerült.

A repülőtéren Vadas László elmondta, hogy májusban, vagy júniusban jönnek haza. Első állomásuk Róma, Athén, Kairó, majd végigrepülnek egész Afrikán le a Fokvárosig. Innen hajóra szállnak, hogy Dél-Amerikába menjenek. A további útirány Buenos-Aires,

Mexiko és New-York. Visszafelé ugyancsak az óceánon tesszik meg az utat. Az útra mindössze 270 angol font pénzt visznek.

A kiskategóriájú gépet a Műegyetemi Sportrepülő Egyesülete építette.

A budaörsi repülőtérről érkezett jelentés szerint az út első szakasza kitünően sikerült, mert a repülőgép rekordsebességgel tette meg a Budapest—Róma utat 231 kilométer átlagsebességgel. A magyar repülő két napot töltenek Rómában, aztán folytatják útjukat Athén felé.

Budapest után Debrecen az ország leggazdagabb városa

Most jelent meg a Magyar Városok Statisztikai Evkönyvének legújabb kötete, mely a magyar városok 1937. évi háztartási viszonyainak adatait tartalmazza. A vaskos kötet érdekes táblázataiból kitűnik, hogy a magyar városok vagyona 2.565.518.000 pengő. Ebből egyedül a főváros vagyona 1.538.363.354 pengő tesz ki, a törvényhatósági városoké 655.842.318 pengő, a megyei városoké pedig 371.310.170 pengő. Budapest után az ország leggazdagabb városa

Debrecen, mely 176,6 millió pengő vagyonnal rendelkezik, míg a következő leggazdagabb város, Szeged csak 120,6 millió pengő vagyont mutat fel. A leggazdagabb város Balassagyarmat, melynek összes vagyona kerekén egymillió pengő. Második helyen áll a szegény városok listáján Magyaróvár, melynek 1,2 millió pengő összvagyon van. Ha a tartozásokat is figyelembe vesszük, úgy Balassagyarmat után Turkeve következik a második helyen a szegény városok rangsorá-

— Éveken át székszorulásban szenvedő egyének gyakran meglepő rövid idő alatt rendbejönnek, ha reggelenként felkeléskor és esetleg este lefekvés előtt is egy-egy félphár természetes „Ferenc József“ keserűvizet isznak. Kérdezze meg orvosát.

ban, mert Turkeve tiszta vagyona csak 937.000 pengő. A közel 2,6 milliárd pengő vagyonállománnyal szemben a magyar városok tartozása 927.466.240 pengőt tesz ki. Ilyenformán a tiszta vagyon 1.638.052.563 pengő. A városok lakosságának számát tekintve, egy-egy városi lakosra 533,80 pengő tiszta vagyon jut, Budapesten a városi vagyonefjékvtá 813,05 pengő. Győrben a leggazdagabb a városi polgár, mert ott a városi vagyoneból 1067,82 pengő jut minden polgárra. Legszegényebbek Pestszentlőrinc polgárai, mert ott a fejkvóta csak 57,44 pengő.

Fevidéki intervenció vásárlásokra 2 és fél millió pengőt szavazott meg a minisztertanács

A legutóbbi minisztertanács az állatárak fenntartása érdekében elhatározta, hogy nagyobb hitelkeretet állapít meg. Ez az összeg egyelőre két és fél millió pengőt tesz ki, de szükség esetén tágtják a keretet.

A hitelkeretből elsősorban szarvasmarhákat és sertéseket vásárolnak éspedig a Felvidéken, hogy az árakat tartani lehessen. A megvásárolt állatokat vagy exportálják, vagy pedig levágják és a kellő időben, amikor jó ára van, piacra dobják. Amíg ezt nem érik el, addig hűtőházakban tárolják.

Nemzetvédelmi Munkaközpontot létesít a törzsköcs magyarság

A törzsköcs magyarság mozgalmanak vezetősége elhatározta, hogy nemzetvédelmi munkaközpontot létesít, amely a külföldi sajtóban a Magyarországot és a magyar nemzetet erő támadásokkal fogja figyelni és az ezirányú adatokat összegyűjti. A munkaközpontnak külön feladatköre lesz az is, hogy megszervezze a belföldi magyar kisebbségi osztályt, olyan községek magyar lakosságának védelméül, ahol idegenajkúak egyenlő, vagy nagyobb számban laknak s ahol magyar szülők magyar köznevelési gyermekeiket kénytelenek idegennyelvű iskolába járatni.

Az osztályorsjáték huzása

100.000 pengőt nyert: 73261.
20.000 pengőt nyert: 1782.
10.000 pengőt nyertek: 16946 86143
5000 pengőt nyert: 73978.
4000 pengőt nyertek: 11994 76641.
3000 pengőt nyert: 39646.
2000 pengőt nyertek: 21356 35008
72474 83938.
1000 pengőt nyert: 1988.
800 pengőt nyertek: 10598 44527
47406 57569 60514 73349.
600 pengőt nyertek: 2952 6814
11455 11863 14276 26590 28009 38151
56278.
500 pengőt nyertek: 3341 12339
14084 24789 25932 26729 31299 35921
41875 55982 77658 78128.
300 pengőt nyertek: 44 521 1803
1987 2034 2479 3789 3989 4968 5209
18657 8695 105 13598 14915 15541
19006 23455 23483 25150 28998 30569
35338 36264 38261 31187 34703 43301
47188 49158 50579 51559 56970 57125
61165 64835 64967 71118 72897 73190
73309 73668 77751 81863 84548

Öngyilkos lett egy szállodai szobában Bobák Tibor, a Textil csapatának kiváló futballistája

Asztalterítőből esavart kötelékre akasztotta magát.

Tragikus öngyilkosság történt tegnap éjszaka egyik debreceni szálloda első emeleti szobájában. Bobák Tibor 23 éves szövagyakornok, a Zrkowitz Textilgyár volt alkalmazottja a Textilcsapat kitűnő futballistája, saját kezével vetett véget életének.

Bobák Tibor tegnap délután még jókedvűen indult el szüleinek Bethlen utca 42. szám alatt levő lakásáról. Barátai társaságában volt, majd este egy hölgyismerősével találkozott. Éjfél előtt valamivel a Frohner szállodába ment, ahol az első emelet 4-es számú szobát kivette éjszakára és magára zárta az ajtót.

A takarítónő a reggeli órákban takarítani akart Bobák Tibor szobájában is, azonban hasztalan zörgetett, az ajtót nem nyitotta ki és kiáltására sem érkezett felelet. Rosszat sejtve lerohant a portáshoz és betörték, a belülről bezárt szoba ajtaját. A belépő elé borzalmas látvány tárult. A fiatal Bobák Tibor az ablak rudján függött felakasztva. A szállodai asztal terítője kötéltalakra összecsavarva és erre akasztotta fel magát. Nyomban rendőrt hívtak s orvost hívtak a rendőrlégátá Bobák Tibort a kötélről s teste még meleg volt, az orvos azonban megállapította, hogy már nem lehet rajta segíteni. Ha negyedórával előbb érkezik a segítség, még meg lehetett volna menteni a fiatal embert.

Értesítették a tragikus halálesetről az öngyilkos fiú családját. Édesanyja

azonnal a szállodába rohant és mikor fia holttestét megpillantotta ájultan rogyott össze. Értesítették az öngyilkosságról a rendőrséget s megindult a vizsgálat Bobák Tibor zsebében találtak egy üres levélpapírt és borítékot, egy tollat és bélyegzetet. Valószínűleg búcsúlevelet akart írni, de aztán letejt erről s szándékáról. Holttestét a törvénytörési bonctani intézetbe szállították... és megindult a vizsgálat az öngyilkossági kísérlet titokzatos hátterének kinyomozására. Az eddigi megállapítások szerint Bobák Tibor szerelmi okokból követte el végtettes tettet.

Bobák Tibor halála nagyvesztése a sportéletnek. Mint a Textil csapatára, egyike volt a kerület legjobb balösszekötőinek. Bobák II. néven játszott csapatában, miután testvérei, Bobák I. és Bobák III. szintén futballoztak. Előbbi a DEAC játékos a hosszú ideig játszott a felvidéki Fülek a megszűlés idején, majd Debrecenbe, a DVSC-be tért vissza, s csak a múlt év őszén igazoltatta magát a DEAC-hoz. Öccse pedig Bobák III. a Textil tehetséges fedezetjátékos volt egészen a csapat feloszlásáig. Bobák Tibor technikás, kitűnő csatárjátékával vonta magára a figyelmet s egyike volt a legféltettebb szabadrugásrugóknak. Halála nagy vesztesége a sportéletnek s gyászba döntötte édesapját, a közismert és köztiszteletben álló Bobák Gábor cipész mestert.

A hosszúpályi malomégés a törvénytörés előtt

Apa és fia gyújtogatás miatt a vádlottak padján.

A debreceni törvénytörés esütőfőként tárgyalta dr. Fövényessy Sándor tanácsa Weisz Zoltán és Weisz Ferenc hosszúpályi malomtulajdonosok bünyűjét, akik ellen gyújtogatás miatt indult meg az eljárás.

Dr. Bényey Zoltán ügyész tartotta a vádat, amely szerint a malom felgyújtásával Weisz Zoltán, apját Weisz Ferencet pedig, mint bűntársat vádolta. Még 1938 februárjában történt, hogy reggel hat óra után kigyulladt a hosszúpályi malom, melyben nem volt senki és az ajtókat is zárva találták azok, akik a nagy füstre előszaladtak. A csendőrség azt állapította meg, hogy gyújtogatás történt és a malomtulajdonosnál tartott házkutatás alapján indult meg a bünyűvádi eljárás az apa és fia ellen. A csendőri kihallgatás során olyan vallomás is hangzott el, hogy a malomban dolgozó munkásokat figyelmeztették arra, hogy jobb lesz, ha elviszik a saját lisztjüket, mert leég a malom és odavész a kenyérre való.

A tárgyaláson a vádlottak tagadták, hogy gyújtogattak volna. Nem tudják, hogy ki gyújtotta fel a malmot, mely csak 1600 pengőre volt biztosítva.

Szabó Benjámin csendőrrhadnagy, akit most Kassáról idéztek meg kihallgatásra, elmondta, hogy a gyújtogatás idején ő volt a hosszúpályi csendőrség parancsnoka. Megállapították akkor kétségtelenül, hogy gyújtogatás történt a malom ablakait kívülről beütögtették, hogy elég levegő legyen a malomban és azután az egyik pinceablakon át petróleumba áztatott kőcot dobalt be az előre elkészített jenyőfadarabokra. A kőcot petróleummal az ablaknál üntözték le egy locsolóból, melyet később megtaláltak a malom területén. A locsoló petróleumos volt bár a malomban a gépekhez és lámpához sem használtak petróleumot. A malom falán a petróleumos lecsorgás

meglátszott a helyszínről szemlén is, mert az oltás közben támadó por befedte a petróleumtól nedves falat. A malomtulajdonos lakásán tartott házkutatásnál megtaláltak egy használaton kívül lévő diónyit, mely egy kamrában volt. A diványból kiszedett kőc és zsákvaszon azonos volt azzal, melyet petróleummal leöntve találtak a tűz keletkezési helyénél. A petróleumos kőc azért maradt meg, mert oltás közben földet is szórtak be az ablakon és a kőcra zuhanó föld nem engedte, hogy elégjen egészen. Találtak nyomokat is, melyek a szántóföldön és kerlen át vezettek a malomtulajdonos házához a malomnak ahhoz az ablakához, ahonnan a gyújtogatás történt. A lányomok pontosan beillettek Weisz Zoltán lányomai, akik a csendőrség és tanuk előtt lépkedett cipőjével a nyomokon és megállapították, hogy ugyanaz a cipőnyom.

A tűzoltásban részt vett emberek vallották, hogy amikor kinyitották az égő malom ajtaját egy házórzó fehér kutya támogett ki az égő malomból. A kutya a malom telkét őrizte és bezárták amalomba.

Az elnök kérdésére elmondta még a csendőrrhadnagy, hogy a malomnak annál az ablaknál, ahonnan bedobták a petróleumos kanócot, kívülről gyufákat talált, elhasznált és még érintetlen gyufaszálakat is.

A többi kihallgatások során az is kiderült, hogy a malom azért nem égett le egészen, mert egy földmíves reggel hét órára már a malomhoz vitte a búzáját örölte. Nem volt senki a malomban, sem az udvaron. Várakozás közben vette észre, hogy füst gomolyog kifelé a pinceből. Ő larmázta fel a környéket és ezzel megmentették a malmot a teljes pusztulástól, az egyik tanú elmondta az elnök kérdésére, hogy Csáki János főmolnár tényleg

mondotta az embereknek, hogy jó lesz, ha viszik haza a lisztet, mert a malom leég, leégett az már máskor is. Ezt a főmolnár azzal vállalta csak, hogy említette, hogy leégett már egyszer a malom és odaveszett az alkalmazottak búzája, jobb ha elviszik, nem tartják a malomban.

A bíróság több tanúkihallgatás után a tárgyalást félbeszakította és 25 újabb tanú kihallgatásának elrendelésével a tárgyalást pénteken délelőtt folytatja. A védelem tanú a pénteki napra maradtak és valószínű, hogy az ítéletre is sor kerül.

A sikkasztó városi végrehajtó a vizsgálóbíró előtt is töredelmes vallomást tett

Halász Gyula bűnperében rövidesen megtartják a főtárgyalást.

Hírt adtunk arról, hogy a debreceni rendőrségen önként jelentkezett Halász Gyula városi végrehajtó, aki a véglegesítése után 10 nappal önként jelentkezett a rendőrségen és feljelentette önmagát hivatali sikkasztás miatt. A sikkasztó végrehajtó, hogy a nyomozás munkáját megkönnyítse magával vitte a bizonyítékokat is, melyekkel pontosan igazolta, milyen módon követte el a sikkasztást és mennyi összeget vett fel magának jogtalanul

1935 óta.

A saját éltáira elhasznált közpénz 4000 pengő körül összeg. Halászt a rendőrség átadta a nyomozás befejeztével az ügyészségnek. Zsögöd Jenő vizsgálóbíró előtt a sikkasztó ugyanolyan töredelmes beismerő vallomást tett, mint a rendőrségen. A letartóztatását elrendelő végzést tudomásul vette és így ügye hamarosan főtárgyalásra is kerül.

Autótaxi Debrecenbe menekültek a nyíregyházi kasszafurók

Kijesztették dr. Horthy István nyíregyházi közjegyző pénzszekrényét

Nyíregyházán az elmúlt éjszaka vakmerő kasszafurók garázdálkodtak. Dr. Horthy István nyíregyházi közjegyző irodájába hatoltak be, villanyfűrésszel megfúrták a közjegyző pénzszekrényét és annak tartalmát magukkal vitték.

A rendőri nyomozás az első órákban értékes nyomokra bukkant, már tegnap reggel pontos személyleírás állt a nyomozást végző detektívek rendelkezésére.

Megállapítást nyert, hogy a betörők reggel 4 órakor a nyíregyházi Rákóczi úton autótaxi megállónál Kifor Endre autójába szálltak be és Debrecenbe vitték magukat. A viteldíjat ezüst egy-pengősekkel fizették ki a taxisofőrnek, abból a pénzből, melyet a közjegyzői irodából zsákmányoltak.

Kifor vallomása szerint a két betörő teljesen nyugodtan viselkedett, semmi gyanúra nem adtak okot. Jól

voltak öltözve, melótt elindultak volna, megalkudtak a viteldíjra vonatkozólag. Csak azt kötötték ki, hogy minél gyorsabban induljanak mert sürgős dolguk van Debrecenben. Reggel fél 6 órakor érkeztek meg Debrecenbe, ahol kifizették a sofőrt, még borraivalót is adtak, majd udvariasan elkészölvén, eltávoztak. Kifor Endre ezután kocsijával visszaindult Nyíregyházára, nem gondolva, hogy milyen különleges utasokat szállított kocsijával.

A rendőrség a taxisofőrtől pontos személyleírást kapott a két betörőről és így tegnap reggel már rádióközbeszólással szót az országba. A pontos személyleírás alapján bizonyosra vehető, hogy a közjegyzői iroda vakmerő kasszafurók betörői rövid idő alatt rendőrkézre kerülnek.

Kereskedők gyűlése

A kereskedelmi segédmunkások legkisebb munkabérének megállapításáról szóló rendelet revízióját kéri.

A debreceni Kereskedő Társulat a debreceni Fűszerkiskereskedők Egyesületével karöltve gyűlést tartott esütőfőként este a Kereskedő Társulat dísztermében. A gyűlésen az érdekeltek igen nagy számmal jelentek meg, melyen az alkalmazottak legkisebb fizetésére vonatkozó jogszabályok kérdése szerepelt.

A gyűlést Vadász Sándor, a fűszerkiskereskedők elnöke nyitotta meg. Rámutatott arra, hogy az életbelépő rendelet a főnökök „húsába vág” —, mindazonáltal nem azért jöttek most össze, hogy a segédek, tanoncok jobb helyzetének előbbrevitelét megakadályozzák. (Ugy van). De meggyőződésük, hogy ez a szociális segítség, mely a rendeletben megnyilatkozik, sokkal többet árt nekik, mint használ. A fizetéseknek ilyen mérvű ugrását nem bírja el a kalkuláció, ezt a többletet a fogyasztókra nem lehet áthárítani, tehát nincs más út, mint az alkalmazottak számának csökkentése.

Dr. Diezlg Alajos kamarai titkár részletesen ismertele ezután a kereskedelemben létrejött legkisebb munkabérek megállapításának történetét. A kereskedelmi segédmunkásokra vonatkozólag már életbelépett a rendelet — míg a kereskedelmi tisztviselők, segédek- és tanoncokra vonatkozó rendeletben a miniszter fog dönteni, Kevés remény van rá hogy a kifogásokat ma-

gáévá fogja tenni. Ezeket a kifogásokat, amiket a rendelettervezet ellen tettek, behatóan ismertette, majd választ a kérdésekre a vitás pontokra vonatkozóan.

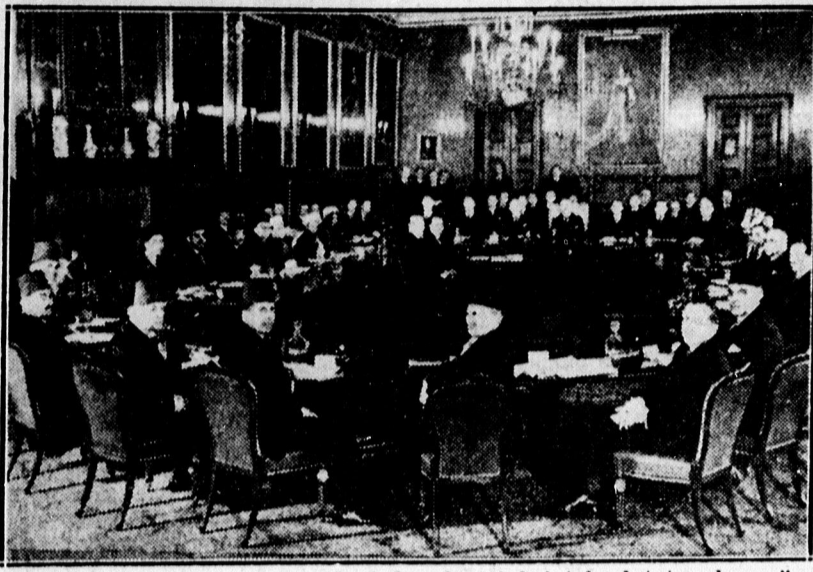
Elfogadta a nagygyűlés azt a határozati javaslatot, hogy felterjesztést küldenek a kereskedelmi miniszterhez. Ebben egyrészt kéri, vegye revízió alá a kereskedelmi segédmunkásokra vonatkozó munkabérendeleetet, mely a hónap 13-án lépett életbe, mert a kereskedők nem bírják el ezeket a munkabéreket. Másrészt kéri a minisztert hogy a kifutókra vonatkozóan is vegye revízió alá a rendeletet éppen azok érdekében, mert így sok szegény fiút fognak elbocsátani, javasolják továbbá hogy a biztosítási kötelezettség alól mentesítsék azokat a kifutókat, akik napl négy órát dolgoznak.

A nagygyűlésen az a vélemény alakult ki Diezlg Alajos felszólalásával egyetértve, hogy ezek a szociális gondoskodások túlzottak, mert a gazdasági élet, a termelés szempontjait nélkülözi, másrészt a kereskedők át vannak hatva az alkalmazottak szociális megsegítésének gondolatától.

Az angol sajtó szerint

Bródy András a magyarországi ruszinok vezére lesz.

London, febr. 16. A Times s a Daily Telegraph jelenti, hogy Bródy volt ruszln miniszterelnök Magyarországon telepszik meg és a magyarországi ruszinok vezére lesz.

Londonban tartják a palesztinai kerekasztal értekezletet a benszülött arab és bevándorolt zsidó érdekeltek bevonásával. A tárgyaláson Chamberlain miniszterelnök elnököl.

Egy 24 éves angol pilóta London és Fokváros között a rekordot 30 órával rövidítette meg. Az óriási se besség következtében a bőrén mindenütt áttűtött a vér.

A színházi iroda jelenti:

BUBUS BUBUS

kacagtat,

BUBUS-I

Szombaton délután rendkívül mérsékelt helyárrakkal

zóna

előadásban a nagy magyar trianoni tragédia előrevetett árnya:

Einémult harangok

Vasárnap délután MÉRSEKELT HELYÁRRAKKAL

Rut kis kacsa

JÖVŐ HETEN:

Ludas Matyi

Szines színházi filmkockák

Debreceniek sikerétől

hangos a fővárosi sajtó is... Az új vezetés alá került Belvárosi Színházba Kodolányi János hatalmas drámája, az egyke problémáját ragyogó jelenetekben felvető Földindulás két régi, kedves ismerőst is jelentős sikerhez juttatott. Az egyik siker tulajdonosa Eszenyi Olga, aki pár évvel ezelőtt drámai hősnője volt a Csokonai színháznak és innen került a Nemzeti Színház színpadára. A női főszerepet alakítja finom bájjal, jól éreztetve szerepének izzó drámaságát is. A másik hatalmas sikert Orbán Viola aratta, aki még a múlt év nyarán is a debreceni színpadon aratott nagy sikereket, mint vitéz Bánky Róbert kamarszínházának nagyszerű komikája. De debreceni sikernek könyvelheti el

Szende Mária mélysegesen drámai szektáriánus nőjét is. Ebben az alakításban a debreceni színpadról elkerült kitzűnő művésznő megismételte a Lázban aratott hatalmas sikerét.

A Bubus nagy sikere

megszüntetett minden műsorgondot a Csokonai színháznál. A ragyogó bohózat estéről-estére nagyobb érdeklődést vált ki s szinte bizonyosra vehető, hogy a francia szobalánnyal együtt megjavítja az idei előadásokat.

Az Ezredeskisasszony

előkészületei azért szorgalmasan folynak a színháznál. A darab már csaknem százszázalékg készen várja, hogy előadásra kerüljön. Erre azonban egyelőre kevés remény van. A BUBUS uralja a műsrot s még jónéhány estére elő kell venni közkívánatra a Francia szobalányt is. Utána pedig jönnek a Honthy-esték.

Pedig már a „Kávé habbal”

című darab próbái is jelentősen előrehaladtak. A pezsgő humorú, pompás melódiájú, remek operett főszerepeit Hamvay Lucy, Szabó Ernő, Kondor Ily, Márkus Lajos játssza, de az operett együttes minden tagja kitűnő szerephez jut a darabban.

A Csokonai színház olaszországi utjáról

érdeklődünk a Budapestről visszatért Horváth Árpád igazgatónál. A kiváló direktor kijelentete, hogy ez ügy még kezdeti stádiumában van, de rövidesen módjában lesz az eredményről részletes nyilatkozatban tájékoztatni a közönséget. A Csokonai színház kitűnő művészei mindenesetre alig várják a nyári turnét Itáliá kék ege alatt.

Debreceniek filmje lesz

a »Nem loptam én életemben«, melynek forgatását most kezdik meg Budapesten. A darab szcenáriumát Liszt Nándor írta, míg a főszerepet Szilassy László játssza, akinek ez lesz az első igazi bonviván-alakítása.

A prózai társulat az Einémult harangokkal

Rákosi Viktorgyönyörű darabjával készült el -s most kezdik próbálni Hunyadi Sándor gyönyörű darabját a »BORS ISTVÁN«-t, melyet rövidesen filmen is láthat a közönség. De néhány hét múlva sor kerül egy másik Hunyady-bemutatóra, a HAVASI NAPSÜTÉS-re is, melyet a közelmúltban kezdtek játszani a budapesti Vigaszínházban s amelyről kritika és közönség egyhangúlag megállapította, hogy az utolsó évek legszebb, legemberibb darabja. A debreceni közönség azért is

érdeklí a Havasi napsütés, mert abban ugrott ki a legnagyobbak közé Kömüves Sándor, volt kedvencünk.

H. Neményi Lili

egészségesen érkezett haza Budapest-ről és már kedden este végigtapsolta Kiss Ferencnek és feleségének társaságában a Színművészeti Akadémia nagyszerű fiataljainak jütékát. H. Neményi Lili felgyógyulásával két újabb siker vált esedékessé: az »Orpheusz« alvilágban: reprize és a »Művészpár« bemutatója.

Egyházzenei hangverseny a Felvidék javára

Orgonahangverseny a Kistemplomban február 19-én, vasárnap délután hat órakor.

Folyó évi január hó 12-ére volt kitűzve a Kistemplomban a »Magyar és magyarért« akció keretében egy igen magas színvonalon álló orgonahangverseny, helyesebben egyházzenei hangverseny. Ez azonban az akkori sorozatos járványos betegség miatt elmaradt.

Most a rendezőség, mely a református egyház megbízásából működik: újra napirendre tűzte az elmaradt hangversenyt február 19-ére, az eredeti programmal. Közreműködnek: dr. Makkai Sándor volt erdélyi püspök, egyetemi tanár, aki előadást tart, — szóló énekszámot ad elő dr. Révész Imréné, a tanítóképző válogatott énekkara kíséretével. Az énekkari számokat vezényli B. Szűcs Ferenc tanítóképződei ének- és zenetanár. Ugyan ő önálló orgonaszámot is ad elő a műsor elején. Timáry Mária hegedűszámmal, a Dóczy tanítóképző kara két énekszámval működik közre, utóbbi vonószekcar és orgonakísérettel. Az orgonakíséretet őrzi dr. Tóth Lajosné, Csánky Eglatine és B. Szűcs Ferencné úrasszonyok látják el. A zenekarban közreműködnek Timáry Mária, Jakucs István, dr. Péter Zoltán, Felszöghyéné dr. Kovács Edith, Berendy Béla, dr. Magyary Kálmán, dr. Szeremley Béla, Agárdy Zoltán, dr. Zsádon Béla, Soós Irén, Soós Katalin.

Az eredetileg január 12-ére kibe-sátott műsorok érvényben maradnak. Műsor igényelhető még az egyházi szünetnapokon (Kálvin-tér 17) keresztényület, a lelkeszi hivatalokban, valamint a hangverseny kezdetén a Kistemplom toronyalatti főbejárataánál. A ránk jövő vasárnap délután a rendes istentisztelet végezte után, hat órakor kezdődik a komoly művészi esemény számba menő egyházzenei hangverseny.

Báli naptár

- Február 18, szombat: Csizmadiaák táncestélye, Korona.
- Február 19, vasárnap: Vasvári Pál Kör farsangi táncestélye, Arany Bika.
- Február 20, hétfő: Székely táncestély SZEFHE rendezésében, Arany Bika.
- Február 25, szombat: Ker. szoc. segéd munkások táncestélye Korona.

Az 1939-es montecarlói

csillagútra meglepetése volt az, hogy a 700-as keategóriában indult 7 db. DKW szériagyártmányú autók közül 7 érkezett a célba és az első, második, harmadik, negyedik és hetedik helyezést érték el.

Ugy értesülünk, hogy ezen diadalmas kocsik közül, kettőt, amelyek magyar vezetőkkel a negyedik és hetedik helyezést érték el, a magyarországi vezérképviselet Majláth M. budapesti cég felvidéki bemutató körútra indította. Felvidéki útról visszatérve, a tegnapi napon városunkba érkeztek az itteni képviselethez, (Szoboszlav István céghez, Széchenyi uca 24.) bárki meggyőződhet arról, hogy a kocsik, melyek ca. 3 hete több, mint 10.000 km-rt futottak még az eredeti csillagútra plombáival vannak ellátva, tehát a balkáni, — minden készletet felülmúló rossz utakat — majd a gyorsasági versenyeket úgy teljesítették, hogy azokon egyáltalán semmi változást nem eszközöltek. Kívánságra bárki ki is próbálhatja az autókat.

Az akrobata betörőt letartóztatta a debreceni vizsgálóbíró

A debreceni rendőrség elfogta Mezel Ferenc hentesmester betörőjét, akit tetten értek a Rákóczi utcai üzletben és a menekülő betörő a háztetőkön akarta elhagyni üldözött.

A betörő, Monoki István, aki már hasonló esetből kifolyólag összeütközésbe került a törvénnel, megszorult az egyik Csapó utcai háznak a tetején és megadta magát. Engedelmesen temászott az esőcsatornán és odanyúlotta kezét a rendőrnek, hogy bilincseljék meg. A nyomozás során olyan vallomást tett, hogy társa volt a betörésben Gyuró István is, akit rövidesen elfogtak a detektívek.

A nyomozás befejezte után Monoki és Gyuró átkerültek az ügyészségre. Csütörtökön délelőtt Zsögöd Jenő vizsgálóbíró kihallgatta a betörőket és a beismerő vallomást tevő bűnözőket letartóztatásba helyezte.

Mindenben első
a „Debreczen”

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJELEI SZOLGÁLATA

»Kígyó», Piac u. 31. Telefon: 30-35. — »Magyar Korona», Kálvin tér 15. Telefon: 16-06. — »Csillag», Arpad tér 1. Telefon: 29-32. — »Sas», Hatvan u. 70. Telefon: 11-39. — »Szent Háromság», Homokkert, Szabó Kálmán uca 14. Telefon: 17-09.

MENTOR TELEFONSZÁMA: 04.
RENDŐRSÉGI TELEFON: 20-45.

Oly szép neved volt

Oly szép neved volt nagyanyám,
hogy unokád nagyra van vele.
Azán manapság fontos is,
hogy miről mesél a fölfiánsok
avult belseje.

Vajjon ki hitte hajdanán,
(nem volt még ennyi ülve!)
hogy unokád a késői, sápadt,
evvel-avval (ki tudja miért?)
másképpen beszél...

KUCZKÓ GYULA.

— Glattfelder püspök a budapesti egyetem diszoktora. A Kormányzó Ur Öfömlétsége a vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére megengedte, hogy a budapesti Pázmány Péter tudományegyetem dr. Glattfelder Gyula esanádi megyéspüspököt a hittudomány művelése, az ifjúság nevelése, valamint társadalmi tevékenysége és egyházkormányzat terén szerzett érdemei elismerésül a hittudományok tiszteletbeli doktorává avassa.

— Tanfolyam a vasárnapi iskolai vezetők részére. Dr. Ferenczy Károly egyházkerületi belmissziói lelkész vezetésével Debreczenben vasárnapi iskolai vezetők részére tanfolyamot rendeznek. Diakonus és diakonisszajelöltek vennének részt a tanfolyamon, mely előreláthatólag március 6-tól 11-ig tart.

— Kéthetes borászati tanfolyamot kezd a budafoki M. kir. Szőlészeti és Borászati szakiskola, melyre felhívja az érdeklődő szülők, akik a vendég-létszám, valamint borkereskedők figyelmét. Részvételi díj 15 pengő előadások délután 3-7 óráig. Lakásról s élelemről mindenki maga gondoskodik.

— A Szentatya halála miatt a Szent László-Kör február 18-iki teaestje elmarad.

— Viteltképes előadás a Szentföldről. A kistemplomi egyház leányköre, ma, pénteken délután hat órai kezdettel viteltképes előadást rendez a KIE nagytermében, (Piac uca 36.), ahol Barna Erzsébet úrleány saját úti élményeit fogja elmondani, érdekes képek kíséretében. A leánykör két héttel ezelőtt rendezte legutóbbi viteltképes előadását, ahol a legszebb reményeket is messze túlszárnyaló népes hallgatóság hallgatta végig Barna Erzsébet rendkívül élvezetes előadását. Most úti élményeit folytatni fogja és minden remény meg van arra, hogy az első előadáshoz hasonló meleg érdeklődés fogja kísérni ezt az előadást is. Belépődíj nincs, a leánykör — régi szokásához híven — azokról akik tehetik használt ruhadarabokat kér a szegény gyermekek részére. E ruhákat a leánykör tagjai kijavítják és esetenként arra rászorulóknak kiosztják.

Belehalt a lúgkórmérgezésbe egy fiatal leány

A debreceni belgyógyászati klinikára súlyos állapotban, lúgkórmérgezéssel szállították be a napokban Zambó Júlia 21 éves hajdunánási fiatal lányt. A fellüfőn szép lány ismertlen módon mérgezést szenvedett.

A tegnapi napon a klinika jelentette a rendőrségnek, hogy Zambó Júlia, anélkül, hogy eszméletre tért volna, behalt azokba a súlyos sérülésekbe,

melyeket torkán, nyelöcsövén és belső szerveiben okozott a maró folyadék. Holttestét a törvényszéki bonctani intézetbe szállították s megindult a vizsgálat annak megállapítására, hogy öngyilkossági kísérlet, vagy véletlen szerencsétlenség következtében mérgete meg magát a 21 éves Zambó Júlia.

— Az Országos Bethlen Gábor Szövetség kaposvári csoportja elhatározta, hogy több tiszántúli családot áttelepít a Dunántulra. Eddig 200 kaposvári család jelentkezett önként, hogy adományaikkal támogassák az akciót. Elhatározásukat bejelentették a Szövetség központi választmányának, mely Budapesten tartott ülésén nagy örömmel vette tudomásul a kaposvári mozgalmat.

— A kollégiumi jubileumi alapítvány gazdagítására újabb adományok érkeztek. Az Amerikai Magyar Reformátusok Egyesülete 1000 pengőt, a kunhegyesi ref. egyház három év alatt 300 pengőt, a balmazújvárosi ref. lelkész 50, az újvárosi magyar ref. egyház 150 pengőt, a szentesi egyház 200 pengőt, Szabó István gyulai ref. egyháztag 20 pengőt ajánlott meg. A kereskedelmi miniszter a kollégiumi jubileumi bélyegek hozzájárulásaképpen 10.000 pengőt adott, úgy hogy az alapítvány vagyona most már 14.000 pengőt tesz ki.

— A Vasútas MANSZ-csoport ma, pénteken 5 órakor a MANSZ-otthonban választmányi és taggyűlést tart, melyre minden tagot szeretettel vár az elnökség.

— A KIE-nek február 19-re hirdett vidám farsangi délutánja terem elfoglaltság miatt halasztást szenvedett.

X A IV. zsidó kultúrest szombaton, 8 órakor lesz a hitközség tanástermében. Előadást tart dr. Szemere Samu, az országos izr. tanítóképzőintézet nagynevelő igazgatója, a filozófia történet jeles művelője Bergsonról, a világhírű francia zsidó bölcseletről. A kultúrest kiemelkedő száma lesz Tesler Tivadar operaférfi szereplése, aki nemrég aratott sikert a rádióban s akit Brüek Emil zenetanár kísér zongorán. Bevezetőt dr. Vág Sándor mond záróbeszédet dr. Weisz Pál főrabbi. Helybiztosítás: Csillag Artur könyvesboltjában.

— Az Izlám modernizálódott, mint a nisi tudósítások beszámolnak erről a tényről. Az idén igen sok igazhívő megy zarándokútra Mekkába Jugszláviából és hagyományos tevélyt a pöfögő autóbust vizik igénybe.

— Világrekord idő alatt tette meg az utat egy 24 éves pilóta London és Fokváros között. Ez az út még tíz évvel ezelőtt hajón két hónapot vett igénybe. Alex Hensaw pilóta elmondotta, hogy Afrika felett borzalmas szélviharral kellett megküzdnie. — Amikor Fokvárosban leszállt, orrából, szájából ömlött a vér. A pilóta megérkezése után ágyat kért és három napja kimerülten alszik.

— Turistaházban ül össze a kárpát-országi parlament. Egyik cseh lap értesítése szerint a kárpát-országi parlament a rahói turistaházban ül össze, minthogy a faluban más épület erre a célra nincsen.

— Egy vasúti portás és nővére Athénban mesebeli örökséget mondhatnak maguknak. Az athéni követség értesítette őket, hogy nagybátyuk Amerikában meghalt és összes vagyonát, 4 millió dollárt rájuk hagyta. Az örökösök elutaztak az örökség átvételére.

x Nines állása? Nem tud elhelyezkedni? Tanuljon gyorsírást és gépirrást. A jó gyorsíró és gépirró könnyebben el tud helyezkedni s nagyobb igényekkel léphet fel a munkaadókkal szemben. A Naményi Gyorsíróiskola pár hónap alatt perfect gyorsíróvá, gépirróvá képezi ki a hallgatókat s így azok elhelyezkedése könnyebbé válik. Beiratkozni hónap közben is lehet. (Rákóczi uca 17.) Vidékről bejárók 85 százalékos vasúti tanulókedvezményben részesülnek.

— Schaff Margit tánciskolájában (Szárnyaskerék), 17-én 7 órakor tánc-tanfolyam kezdődik.

— Felére esőkentek az állatárak a Kunságban. Szerdán volt Kiskunhalason az országos állatvásár. Igen sok állatot hajóztak fel a gazdák. Az árak katasztrófálisan alakultak, amennyiben a nagy kereslet ellenére az állatkereskedők tartózkodtak a vásárlástól. Különösen szarvasmarhában volt nagy áresökkenés a multévi árhoz viszonyítva. A nagy áruháza az azzal indokolják, hogy a nagykereskedők tartózkodtak a vásárlástól és exportra is keveset vettek. A sertéshizlalásra a mostani árak mellett a gazdák csak ráfizetnek.

— Gumikerekű motorosvonat fog közlekedni Pozsony és Prága között. Az új típusú kocsi még gyártás alatt áll, de május 15-én már beállítják a menetrendbe, 120 kilométeres sebességgel fog haladni s kétmillió koronába kerül.

— Lezuhant egy román bombázó gép a brassói katonai repülőtérén szerdán délután. A gép főhadnagy pilótája, egy hadnagy kísérő s a szerelő szörnyethalt.

— Újabb félmilliárd dollár az amerikai haderő fejlesztésére. A képviselőházban elfogadott fejtverkezési terv 552 milliót irányoz elő a hadierő fejlesztésére. Ebben bennefoglaltatik a légihaderő gyarapítása is. A katonai repülőgépek száma 300 millió dolláros költséggel 5500-ra emelik.

— Kiltette nyilpuskájával barátja szemét Grüll József veszprémi kiskorú. A tanyára látogatába jött Tóth László né budakeszi asszony és a falusi gyermek dicsekedve mutogatta nyilövési tudományát. A nyilvessző a kis Grüll József szemébe fűródött. A kislít a budapesti szemészeti klinikára szállították, súlyos sérüléssel.

— Istentiszteletek ideje az orth izr. templomban. Péntek d. u. 4.55, szombat reggel 8, d. u. 3.30 órakor. Szombat kezdete péntek d. u. 4.45, szombat vége este 5.55 órakor.

— Zsidó istentiszteletek. A debreceni statusquo-ante izraelita anavahitközség templomaiban az istentiszteletek rendje folyó hó 17-24. Pénteken este mindkét templomban negyed 6, szombaton reggel mindkét templomban 7 órakor, délelőtt a kápolnási uccában az ifjúságnak negyed 10, a felnőtteknek 10.45 órakor, délután a Kápolnási uccában az ifjúságnak 3, a felnőtteknek mindkét templomban 4 órakor, este mindkét templomban 5 óra 55 perckor. Köznap reggel mindkét templomban fél 7, este mindkét templomban félhat órakor. Hítségoklatat pénteken este a Kápolnási uccában. — Rabbiság.

Agyonlőtte társát korcsmai verekedés után egy nyírségi legény

A debreceni tábla elé került csütörtökön délelőtt: Murguly Károly nyírségi földműves legény, akit az ügyész erős felindulásban elkövetett emberbéléssel vádolt. Ez év januárjában történt, hogy a falu korcsmájában a legények italoztak és Murguly Károlyt megtámadta egyik társa, Petkó Lajos. A két legény verekedésébe beavatkoztak Petkó barátai és alaposan elverték Murgulyt, aki elkéseredésében pisztolyát rántotta elő és ráfogta Petkóra, de a pisztoly csütörtököt mondott.

A korcsmában tovább ittak a legények, de Murguly külön ült a többi-től. Késő este, amikor már Petkó és társai elhagyták az ivót, Murguly is hazafelé készült. A korcsma ajtaja előtt az utcán azonban ott várta Petkó és néhány társa, hogy megint elverjék. Murguly attól félt, hogy agyonverik, mert Petkó azt kiabálta előbb a korcsmában, hogy még aznap megöli. Féltemében előkapta pisztolyát és ráfogta Petkóra. A rozoga pisztoly elsült és halálos sebet szenvedett a hasán a verekedő legény.

A nyíregyházi törvényszék nem fogadta el a jogos önvédelemre való hivatkozást és elítélte Murgulyt 3 hónapi fogságra. A debreceni tábla, ahol felmentést kért a védelem, úgy találta, hogy módja lett volna kitérni Murgulyt Petkó elől, a büntetést 5 hónapi fogságra emelte fel. Az ítélet nem jogerős.

— Az afrikai gyémántesászár megvásárolt egy dunántúli kastélyt és Afrikába költözteti. John Fowler, a gyémántkirály a háboru alatt, mint angol katonai fogságba esett és a Dunántulon helyezték el más nemzetiségű foglyok között. Annnyira megtetszett neki a magyar kuriák stílusa, hogy az azóta mesés gazdagságra szert tett férfi megbízottait elküldte Magyarországra, hogy egy kastélyt megvegyenek és átszállítsák Afrikába.

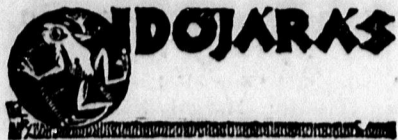
— A világ legolvasottabb könyve huszmillió példányban jelent meg. A művet az angol kormány adta ki. Szerzője Humbert Wolfs, az angol munkaügyi minisztérium titkára, címe: „National-Service-Guides”. A könyvet szétosztották valamennyi angol háztartásban. Érdekes, hogy e könyv után legtöbb példányban Hitler „Mein Kampf”-ja jelent meg.

— A franciák repülőgépmotorokat vásárolnak Angliában, mivel a francia ipar több repülőgépvázat állíthat elő, mint motort. A francia légügyi minisztériumból műszaki szakemberek utaztak Angliába repülőgépgyárak megtekintésére.

— Három hindu szent elevenen elégett egyik bombayi templomban. A három vallásos hindu szoborszerű mozdulatlanságban ült a templomban, amikor a fejük felett levő örökméces a légáramlatiól lezuhant a földre és ott meggyújtotta a szalmát, melyen a vallásos áhitatba merült hinduk ültek. A szalma lángra lobbant és a hinduk szönné égtek.

— Ciano varsói látogatása során felavatják Nullo olasz ezredes szobrát. Nullo ezredes az 1863-iki lengyel felkelésben veszítette el életét.

— Borozgatás közben meghalt. Pestszentlőrincen, az ottani kultur házban hirtelen rosszul lett Kőrös István téglagyári igazgató. Borozgatás közben lefordult a székről és eszméletét veszítette. Az esetről azonnal értesítették a kispesti mentőket, akik azonban már csak a beállott halált tudták megállapítani.

Hazánkban jobbra borult az idő, kevés csapadékot csak Debrecen jelentett, ahol a délelőtti órákban kisebb havazás volt. A hőmérséklet általában 5—7 fokig. Szombathelyen 8, az északi megyékben azonban csak 2—4 fokig emelkedett.

Jóslás: Mérsékelt nyugati, délnyugati szél, reggel helyenként köd, változó felhőzet, egyes helyeken ködszítálás. Az északi részen kisebb eső. A hőmérséklet a napsütötte helyeken kissé emelkedik.

Kevesebb petroleumot adtak a vevőknek, rájöttek a csalásra

Grünfeld Leopold, ismert debreceni fa- és szén és petroleum kereskedő, a múlt év őszén feljelentést tett két alkalmazottja Kovács László és Kállai Józsefné ellen csalás miatt. A feljelentés szerint a két alkalmazott visszaélt a beléjük helyezett bizalommal, mert bizalmi helyzetükkel visszaélve, a cég vevőit súlyosan megkárosították.

A családi ügyet a debreceni járásbírószágon dr. Szerdahelyi Ernő büntető bíró tárgyalta. A feltűnő eleganciával öltözött Kállai Józsefné tagadta a vádlókat szerinti események elkövetését. A másik vádlott Kovács László ellenben mindent töredelmesebb bevallott. Elmondotta, hogy vidékre jártak Kállainéval és ott petroleumot adtak el. Az inkasszálist Kállainé végezte. Vámszerűen több vevőt látogattak meg, akiknek kevesebb petroleumot adtak, mint kellett volna. Azzal védekezett, hogy kevés a fizetése és beteg, fürdőre kellett volna mennie, a pénzt így akarta megszerezni.

A vádlottak kihallgatása után tanuk, illetve sértettek kijelentették, hogy nem kívánják a vádlottak megbüntetését.

A bíróság Kovács László elsőrendű vádlottat bűnösnek mondotta, ki egyrendbeli csalás vétségében s az enyhítő körülményekre való tekintettel 21 pengő pénzbüntetésre ítélte. Kállai Józsefnét bizonyítékok hiányában felmentette a bíróság a csalás vádjáról. Az ítélet jogerős.

.....

Nyolc évi fegyház fajtjalázás miatt Nürnbergben. A nürnbergi tartományi törvényszék fajtjalázás miatt nyolc évi fegyházra és öt évi beesületvesztésre ítélte Leiser Kurtot, ki 1933 júliusáig szerelmi viszonyt folytatott egy árja leánnyal.

Gépfegyveres banditák kétszáz ezer dollárt raboltak egy palmbeachi nagyszállóból. Palm Beach-ben gépfegyverekkel és revolverekkel fegyverezett banditák nyomultak be a nagy Buackstone-szállóba. Megbilincseltek a vendégeket és alkalmazottakat majd feltörték a páncélsekretyeket. A banditák több mint kétszáz ezer dollár értékű készpénzt és ékszert zsákmányoltak s tettük végeztével akadálytalanul elmenekültek.

Két amerikai bíboros misét mondott a Rex óceánjárón, Gigli énekelte a rekviemet. Mundelein és Dougherty bíboros, a Rex óceánjáró gőzös fedélzetén engesztelő szentmisét mondott XI. Pius pápa lelkiüdvéért. A misén Gigli énekelte a rekviemet. O'Connell bíboros a Saturnia hajón utazik Olaszországba.

A világ legnagyobb léghadereje Németországé, mint Johnson angol légügyi szakértő mondja. Ebből a léghaderőből 3500 repülőgép bármely pillanatban harcra kész állapotba helyezhető.

A menekülő köztársasági spanyol csapatok felszerelésekkel együtt Francia területre menekülnek.

Rálőtt az anyósára, majdnem a statáriális bíróság elé

Miskolc, febr. 16. Tard községben Molnár András 25 éves gazda itt állapotban felkereste anyósát és felszólította ottlakó, tőle különváltan élő feleségét, hogy térjen vissza hozzá. Az asszony a felszólításnak nem akart eleget tenni, ekkor Molnár a nála levő vadászfegyverből anyósa felé lőtt. Az

ügy kivizsgálása után az ügyészség úgy döntött, hogy bár statáriális bíróság elbírálása alá tartozik, mégis szavahihető tanúk vallomása után úgy határozott, hogy rendes bíróság elé utalják, mivel a statáriális rendelet kihirdetésekor Molnár András nem tartózkodott a községben.

Tolnay Klári szerencsés kimenetelű autóbalesete

Budapestről jelentik: Könnyen végzetessé válható autóbaleset érte Tolnay Klárit, a debreceni származású kintő szín- és filmművésznőt, akinek gépkocsija Máriabesnyő közelében felborult a gödöllői országúton s az autó valamennyi utasát maga alá temette.

Tolnay Klári a kora reggeli órákban indult el autóján Lévai B. filmproducer társaságában, hogy most készülő **Topirini nász című új filmjének külső felvételeire menjen.** A külső felvételeket Aszód közelében készítik már néhány napja.

Az autót, amelyet sofőr vezetett, nagy iramban sietett Aszód felé, már elhagyták Gödöllőt és a máriabesnyői kanyarban jártak, mikor hirtelen egy kiskisérő szaladt át az úttesten. A sofőr, hogy a gázolást elkerülje, igen erősen balra fordította a volánt, a sikos úttesten a kocsit megfarolt és az árokba zuhanya felfordult. A csukott kocsi üvegeserepei hangos esőömpöléssel törtek össze és az arra járó né-

hány ember ijedten futott oda, mert azt hitték, hogy a hatalmas gépkocsi utasait komoly szerencsétlenség érte.

Nagynehezen felemelték a súlyos gépkocsit és kiszabadították alóla Tolnay Klárit, Lévai Bélát és a sofőrt. Közben a gödöllői mentők is értesítették az egyik szomszédos villából telefonon.

Bár azt hitték, hogy a balesetnek igen súlyos következményei lesznek, szerencsére kiderült, hogy sem Tolnay Klárinak, sem az autó másik két utasának komolyabb baja nem történt. A művésznő néhány apró karcólással és a nagy ijedtséggel „megúsza” a balesetet és a többieknek sem történt semmi komolyabb bajuk. Az autó azonban teljesen összetört, használhatatlanná vált.

Tolnay Klárit azonban a kiállott igazgatónak annyira megviselték hogy nem folytathatta útját a filmfelvételek színe helyére, hanem egy másik autón visszatért Budapestre.

A mezőgazdasági termelőeszközök ármérséklése

Ismeretes, hogy dr. Laky Dezső műegyetemi tanár, az árellenőrzés országos kormánybiztosa az év eleje óta tárgyalásokat folytat a magyar nehézipar képviselőivel avégből, hogy a mezőgazdasági üzemek, különösen a kisebb üzemek számára szükséges termelő eszközök ára leszállítsassék. — Ezek a tárgyalások most véglegesen befejeződtek és mód van a nyilvánosságot tájékoztatni azokról az eredményekről, amelyeket az árkormánybiztos ebben az akcióban elért. Ezeket az eredményeket általában három nagyobb csoportba lehet sorolni.

Az első csoportba tartoznak a) szerkötények, b) mezőgazdasági villák, c) sereblyék, ásók, lapátok és kupák, d) balták, fejszék, kalapácsok, molnár és kömegmunkáló szerszámok, amelyek-

nek ára a kormánybiztos tárgyalásának eredményeképpen február 15-től kezdve lineárisan 20 százalékkal csökkent.

A mezőgazdasági lánecárók árát az árkormánybiztos általánosságban 10 százalékkal csökkentette.

A lópatkó árát az árkormánybiztos általánosságban 5 százalékkal csökkentette. Külön meg kell emlékezni arról az 5 százalékos engedményről, amelyet fogatos ekék, boronák, tehát a fontos mezőgazdasági kisebb gének árában biztosított az árkormánybiztos. Az árkormánybiztos a permetezőgének árát 5 százalékkal mérsékelte.

Van azonban még egy csoportja a mezőgazdasági eszközöknek, ahol a kormánybiztos a 20 százalékos áreszkendést biztosította, t. i. az ekéfejek,

szántóvasak (ekékések), csoroszlávok, kormánylemezek és eketalpak esetében.

Külön meg kell emlékezni arról az akcióról, amelyet az árkormánybiztos a falusi kovácsok nyersanyagszükségletének biztosítása érdekében kifejtett. Felhívására a Rimamurányi, Salgótarjáni Vasművek Rt. hajlandónak mutatkozott arra, hogy a mezőgazdasági kamarákon keresztül az ország bármely részében u. n. **sekunder vasat, azaz prima minőségű, de rövid, vagy sekunder minőségű, de hosszú vasanyagot** bocsát olcsó áron rendelkezésre a kovácsiparosoknak hogy ezek így a falusi szükségletet előnyösen tudják kielégíteni.

Végzetes játék, Pécsről jelentik: Pál János 12 éves és Szabó Gyula 10 éves fiúk játszás közben magasfeszültségű villanyvezeték-re drótot dobtak. A drót fennakadt s annak levétele során az áram Pál Jánost agyonütötte, míg Szabó Gyula súlyos égési sebeket szenvedett.

Hirtelen meghalt Várkonyi főorvos. Budapestről jelentik: Tegnap délben váratlan hirtelenséggel meghalt orvosi hivatása teljesítése közben dr. Várkonyi Jenő egészségügyi főtanácsos, a kiváló orvos, a Magyar Újságírók Szanatóriumegyesületének megalapítás óta igazgató-főorvosa. A főorvos tegnap délben végzett látogatásaiával s rendes szokása szerint bement a Kereskedelmi Segélyegylet Jókai uca 6. sz. alatt levő helyiségébe. Ennek az intézetnek is főorvosa volt Várkonyi Jenő. Bement a szobájába, levette kabátját és beakasztotta a szekrénybe. Azután a fehér orvosi köpeny után nyult, de keze már nem jutott el az orvosi köpeny gallérjáig, megtántorodott és hátracsúszott. A zuhanásra berohantak a szomszéd szobából, valaki hívta a mentőket, de már minden segítség hiábavaló volt, a főorvos meghalt.

Szabó Lajos lelkipásztor előadása a Szeretet Szövetség munkásságáról. Nagy érdeklődéssel kísért ismeretterjesztő előadást tartott Szabó Lajos lelkipásztor az Országos Szeretet Szövetség kiküldöttje a Szövetségnek az egész országra kiterjedő hatalmas jelentőségű munkásságáról. A csapóceai ref. egyházközség helyiségében tartott nagy értékű előadást a kintő előadó vállalt képekkel kísérte, melyben bemutatta a Szeretet Szövetség irányítása alatt álló püspökladányi árvaház, fegyvergyarmati menház s az egész országban egyedülálló tiszafüredi szellemi fogvatékosok intézetében kifejtett áldásos munkát. Kiss Ferenc nyug. egyetemi tanár, a Szeretet Szövetség elnöke állt élen ennek a krisztusi szeretettől vezetett óriási szociális jelentőségű munkának. A szép előadást a Balla Bertalan tb. főjegyző, egyházi-részi gondnok mondott megkapó szavakkal köszönetet.

Újabb magyar sikksiker. Szabó László, a fiatal magyar mesterárts kintőisége a hastingsi karácsonyi verseny győztese, döntetlen mérkőzést vívott Dr. Landauval. A 10 játszmából álló match végeredménye 5 : 5. Szabó kettős sikere indokolt teszi az előkelet margatei versenyre történt meghívást s azt a reménykedést, hogy az erősen megígérkező mezőnyben is méltóan képviselje a magyar reprezentációt a magyar színeket.

Ausztrália nem engedheti zsidó telepeket s a szövetségi kormány elvetette azt a javaslatot, hogy Új-Guinea belsejében zsidó telepet rendezzenek be. Az ausztráliai kormány álláspontja az, hogy nem engedheti meg jelenleg nemzetiségűk zárt letelepedését.

Kérjen tíz szelvényből álló kezvezményes lümböt a színházi titkártól így nagyon olcsón járhat színházba.

Meghívó

A Városi Takarékszövetkezet és Hitelintézet részvénytársaság 65-ik évi rendes közgyűlését 1939. évi február hó 27. napján délután 12 órakor, az intézeti székház üléshelyiségében (Debrecen, Csapó utca 4. szám alatt) tartja meg, melyre a részvényesek meghívottnak. **Tárgysorozat:** 1. Elnök megállapítja a közgyűlés összehívásának szabályszerű voltát. 2. Elnök a közgyűlésen megjelent részvényesek és a letett részvények összeszámolása és megállapítására, szavazás esetén a szavazatok összegyűjtésére és a közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére bizottságot küld ki. 3. Az igazgatóság évi jelentése és a zárószámadások és a nyereség felosztása iránti javaslata és a felügyelő bizottság jelentésének felolvasása után, határozathozatal a felügyelő bizottsági tagok tiszteltelődik megállapítása, zárószámadások helybenhagyása és a nyereség felosztása tárgyában. 4. Határozathozatal a felmentvények megadása tárgyában. 5. 1 igazgatósági tag választása 2 évre. 6. Szükség esetén 1 felügyelő bizottsági tag választása 2 évre. Az Igazgatóság. Alapszabály 16. §-a: A közgyűlésen szavazati jogát a személyesen megjelent az a nagykorú részvényes gyakorolhatja, aki részvényét a közgyűlést megelőző nap déli 12 óráig a részvénytársaság pénztáránál letette. Minden letett részvény egy szavazatra jogosít. 17. §-a: A részvényes meghatalmazott útján is képviselheti magát. A meghatalmazás csak írásbeli és a meghatalmazott csak részvényes lehet. A közgyűlésen jelenlevő szavazatra jogosult részvényes az öt részvényei alapján megillető szavazati jogot csak saját személyében gyakorolhatja. Kiskorú törvényes képviselője, nő férje, jogi személyt törvény által rendelt szerve képviseli, még na ezek saját személyükben nem is részvényesek. 18. §-a: A közgyűlés határozatképes, ha azon a részvényeseknek legalább 1/10 része és legalább 7 részvényes által képviselve van. Ha a közgyűlés nem határozatképes, 8 napon belül új közgyűlés hívandó össze, mely a megjelentek és az általuk képviselt részvények számára való tekintet nélkül az elnapolt közgyűlés tárgyai felett jogérvényesen határoz. — Az évi jelentés, mérleg- és eredmény számlák a közgyűlést megelőző 8 napon át az intézet hivatalos helyiségében az üzleti órák alatt (délután 9—12 óráig) megtekinthetők.

Mérleg számla. Vagyon: Készpénz 123.236,67 Magyar Nemzeti Bank girószámla 113.216,30 M. Kir. Postatakarék-pénztár 3.474,08 összesen 239.927,05 Értékpapírok saját értékpapírok 91.869,50 nyugdíjartalék értékpapírok 2.500,— összesen 97.369,50 Váltók 10.010,877,36 Folyószámlák 680.819,53 Adóssok 112.589,08 Zálogház 459.124,41 összesen 11.263.410,38. Ingatlanok: intézeti ház 188.240,— egyéb ingatlanok 1.134.949,74 összesen 1.323.189,74 Berendezés 200,— Átmenő tételek 6.179,81 Beruházási hozzájárulás nyilvántartási számla 335.837,73 Kezességi adóssok (45.396,—) Összesen 13.266.114,21 **Teher:** Részvénytőke 2.380.000,— Tartaléktőke 403.230,63 Tőketartalék 55.800 Nyugdíjtalék 169.008,57 Nyugdíjartalék 45.700,95 összesen 3.053.740,15 Beruházási hozzájárulás függő számla 335.837,73. Betétek 4.072.703,18 Hitelezők 147.650,39 Visszeszámitott váltók 5.520.817,10 Átmenő tételek 64.376,37 Kezességi hitelezők (45.396,—) Nyereség: áth. át a múlt évről 9.194,85 folyó évi 61.794,53 összesen 70.989,38 Összesen 13.266.114,21 Debrecen, 1938. december 31. Az igazgatóság. A felügyelőbizottság.

Eredmény számla. Költségek és veszteségek: Fizetett kamatok 428.716,45 Fizetések, üzleti költségek nyugdíjak 148.948,97 Adók, illetékek 92.056,98 Értékpapír árfolyam különbséget 190,50 Leírások: kinnlevőségek

ből 10.023,32 ingatlanokból 20.972,21 összesen 30.995,53 Nyereség: áthozat a múlt évről 9.194,85 folyó évi 61.794,53 összesen 70.989,38 Összesen 771.897,79 **P Jövedelmek:** Kamatjövödelmek 666.862,22. Ingatlanok jövedelme 75.233,62 jutalékok és egyéb nyereségek 20.607,10 Áthozott nyereség 9.194,85 Összesen: 771.897,79. Debrecen, 1938. december 31. Az igazgatóság. A felügyelőbizottság.

Meghívó

A Gebauer Károly Fémárú, Első Hazai Érc-Fakoporsó és Gyáskocsigyár Rt. 1939 évi február hó 20-án, délelőtt 11 órakor a gyártelep irodahelyiségében (Híd ucca 10. sz.) tartandó XXVIII. évi rendes közgyűlésre.

Tárgysorozat:

1. Jegyzőkönyvhitelesítők kiküldése.
 2. Az 1938 évi zárószámadások az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése és ezek feletti határozat hozatal.
 3. Igazgatósági tagok díjazása. 4. Igazgatósági tagok és felügyelőbizottsági tagok választása, ez utóbbiak díjazásának megállapítása. 5. Indítványok.
- A részvényesek, akik szavazati jogukkal élni óhajtanak, kötelesek részvényeiket a lejárt szelvényekkel együtt legalább három nappal a közgyűlés előtt a társaság pénztáránál letéti elismervény ellenében letenni.

Mérleg-számla. Vagyon: Pénztár P 239,50 Postatakarék-pénztár P 1.255,81 Felszerelés P 2.379,68, ingatlan P 26,900, cselekvő-váltó P 1.689, bizományba adott árú P 3.808,71. Adóssok P 27.332,22. Árú P 10.262,20. Összesen P 73.867,12. Teher: részvénytőke P 30.000. Szenvadó-váltó P 35.151,40 Hitelezők P 7.547,24 P. Átmeneti tétel P 566. Adóhátralék P 93,78. Nyereség P 508,70. Összesen P 73.867,12. Debrecen, 1938 december 31. — Az igazgatóság.

Eredmény-számla. Veszteség: Tiszti fizetések P 5.897. Üzemi és üzleti költségek P 9.919,08. Munkabérek P 14.102,94. Kamat P 3.241,63. Adó P 1.395,91. Ingatlan P 540. Felszerelés P 1.000. Behajthatatlan követelések P 3.245,60. 1937 évi veszteség P 592,15. Nyereség P 508,70. Összesen 40.425,01. Nyereség: Árú 39.323,15. Lakbér P 1.101,86. Összesen P 40.425,01. Debrecen, 1938 december 31. — Az igazgatóság.

Tisztelt közgyűlés! A Gebauer Károly Fémárú, Első Hazai Érc-Fakoporsó és Gyáskocsigyár Rt., által az 1938 évről előterjesztett zárószámadásokat a fő- és mellék könyvekkel összehasonlítva és megvizsgálva megállapítottuk, hogy azok a törvényes követelményeknek és alapszabályainknak megfelelően vannak összeállítva. Az igazgatóság által előterjesztett javaslatokat elfogadásra ajánljuk és kérjük, hogy ezen üzletéről a felmentést úgy az igazgatóságnak, mint részünknek megadni méltóztatásuk. Debrecen 1939 február hó 1. A felügyelőbizottság.

— **Tüntettek Burma miniszterelnöke ellen.** Ba Maw rangooni palotája előtt a tömeg a kormányt szidalmazó táblákat és gyászlobogókat hordozott s lábasokkal, cintányerokkal fülsiketítő maescakénét adtak. A tüntetők egy ellenzéki nacionalista párthoz tartoznak.

— **Új csatahajók a német flottában.** Hitler vezér és kancellár elhatározta, hogy a kiel Vilmos csatornát eredeti mélységének kétszeresére átépíti. Ez az újabb csatornaátépítés, arra vezethető vissza, hogy Németország nagyobb csatahajókat akar építeni, mint eddig. A csatornaátépítési munka igen nagy feladatot képez, mert az első átépítés is 7 évig tartott Vilmos császár ideje alatt.

Anyakönyvi hírek

Születések: Dr. Éles László forgalmi adóellenőr Kossuth u. 61. fiú László Zsiros Sándor Hangya árukészítő, Hajnal u. 13. fiú Sándor. Dr. Réti László ügyvéd, Rákosi Jenő u. 6. leány Ildikó Tolvaj Sándor gazdálkodó Bellegető 188. fiú György Kiss János közművesegéd Sámsoni utca Kertész Imre gazdálkodó Püspöklácafi leány Julianna. Süttő János kertész Pósa u. 21. leány Irén. Varga Pál npsz. Nagyszalonta u. 28. fiú Ferenc. Szabó Benjámin ny. máv. s. tiszt Madács u. 11-a. fiú István Szováti Zoltán kerékgyártósegéd Ártánd, leány Iona. Kiss László npsz. Nagyszalonta u. 22. fiú László.

Eljegyzések: Pászthy Ferenc állami kataszteri mérnök—Nagy Anna Kemény Zs. u. 9. Barcza Mihály gazdálkodó Gólya u. 5.—Hüse Katalin Gólya u. 15. Dr. Nagy Béla gazdálkodó Kossuth u. 69.—Zöld Mária Mester u. 31. Horváth József ny. rendőrőrmester—Farkas Magdolna Damjanich u. 13. Kovács József fm. Kadars u. 4.—Tóth Julianna Mester u. 25. Szilágyi László szobafestősegéd Bethlen u. 5.—Kiss Iona Teleki u. 29. Kállai Bálint szobafestősegéd Nyil u. 23.—Szathmári Mária Mátyás kir. u. 40. Földvári Lajos gazdasági cseléd Ebes 32.—Hegyes Erzsébet Nyíradony. Gyarmati Zoltán szappanosmester Kőlesey u. 20.—Kiss Mária Nyugati u. 32. Hatvani László fogműves Boldogfalva u. 18.—Korom Iona Szondi u. 6.

Házasságok: Kerékgyártó Mihály gazdálkodó Fancsika 39.—Radácsi Erzsébet Haláp 102. Zagyva József gazdálkodó Bank 97.—Szabados Róza Bank 64. Ménes István fm.—Tóth Erzsébet Csapó u. 76. Lovas Sándor gazdálkodó Bellegető 40.—Barkó Erzsébet Bellegető 41.

Halálozások: Lami Magdolna ref. 9 éves, Püspökladány. Szabó Simon ny. máv. főintéző 62 éves, Kigyó u. 20. Zámbo Ilona htb. ref. 15 éves, Hajdúnánás. Daru Erzsébet g. kat. 4 hónapos, Hajdúhadház. Seregi János hentesegéd g. kat. 25 éves, Kiszsi u. 77. Gyémánt Ferenc terménykereskedő 45 éves, Ferenc József út 43. Özv. Szathmári Sándorné ref. 69 éves, Sámsoni út 48. Szentpáli Gavallér Lajos ny. táblabíró ref. 62 éves, Kőlesey u. 12. Villon Lajos ny. állami tanító r. kat. 55 éves, K. Tóth u. 13. Erdős Erzsébet ref. 6 hónapos. Czeglédy József asztalosmester ref. 65 éves, Pesti u. 43. sz. Szabó Zsigmondné ref. 57 éves, Mezena u. 10.

Gyászrovaí
Sexty Emil halála

Tegnap számunkban röviden már hírt adtunk arról, hogy petrovicz Sexty Emil, a Nemzeti Bank debreceni fiókjának volt főnökhelyettese meghalt.

Sexty Emil halálának híre széles körben keltett mély részvételt. Sokan ismerték és becsülték az uri gondolkodású, rendkívül szimpatikus férfit, kinek nagy intelligenciája és pénzügyi szaktudása végtelen szerénységgel párosult. Negyven évvel ezelőtt kezdte pályáját az Osztrák Magyar Bank bécsi főintézeténél, de nemskára már Debrecenbe helyezték és itt fokról-fokra emelkedett hivatali pályáján. A ferraralmak és a kommunizmus idején bátor magatartásával nagy szolgálatot tett a nemzeti érdekeknek és résztvevő a titokban szervezkedő hazafias mozgalmakban. Nagy része volt abban, hogy mikor a kommunisták elmenekültek Debrecenből, nem vihették el a bank készpénzállományát, hanem azt a nehéz helyzetbe jutott alkalmazottak fizetésére lehetett fordítani. Az evangélikus egyház életében is jelentős szerepet vitt és tagja volt számos társadalmi egyesületnek.

Sexty Emil főtisztviselője lett a Magyar Nemzeti Banknak is és mint főnökhelyettes, nagy munkakészséggel töltötte be hivatalát. Hat évvel ezelőtt meggyengült egészségi állapota miatt nyugalmába vonult. Pár hónappal ezelőtt állapota rosszabbra fordult és kedvre virradó éjszaka csendesen elhunyt.

Szentpáli Gavallér Lajos ny. táblabíró, ügyvéd életének 62-ik évében elhunyt. Temetése szombaton délután 4 órakor lesz a Köztemető díszravatalozóterméből a református egyház szertartása szerint. Lakás: Kőlesey u. 12. A temetést Fehértói temetkezési vállalata rendezi.

Seress Antalné Dietz Mária 58 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap három órakor lesz a Köztemető 2. á. ravatalozójából. Lakás: Munkás ucca 7. Gebauer cég rendezi.

Özv. Lövey Istvánné, Tóth Teréz életének 78-ik évében elhunyt. Temetése vasárnap délután 4 órakor lesz a Köztemető II. á. ravatalozójából református szertartással. Lakás: Dobó u. 19. Pusztai temetkezési intézet.

KÖZGAZDASÁG

Külföldi tengeri behozatalára kerül sor

A nagy termés és a külföldi lanyhaság ellenére nálunk meglehetősen magas a tengeri ára. Per állomás 14,50—14,75 pengőbe kerül a tengeri nálunk. Most hírek terjedtek el arról, hogy hivatalos körben a Romániából és Jugoszláviából eszközöndő kukoricainport terével foglalkoznak. A behozatal a román, illetőleg jugoszláv klirin-gen keresztül történne. A tárgyalások ilyen irányban — állítólag — már mindkét országgal folynak. A majd meginduló román és jugoszláv kínálat, mely lényegesen olcsóbban fogja ajánlani a kukoricát, nemcsak hivatva lesz a hiányokat pótolni, hanem ez a külföldi kínálat eladásra serkenti majd a magyar készlettulajdonosokat s ki fog alakulni a helyzetnek megfelelő, reális helyzet a kereslet és kínálat között.

Természetesen a tengeri-import kizárólag a belföldi helyzet orvoslására irányul és nem függ össze németországi szállítási kötelezettségeinkkel, ahol nagyobb jelentőségű a búzakisvitel, de még fontosabb volna a rozskisvitel behelyettesítő szerepe.

TERMÉNYTŐZSDE.

Úzletellen a készárúpiac.
Búza tiszavidéki 77 kg 20,40—20,50 78 kg 20,60—20,70 79 kg 20,80—20,90 80 kilós 20,90—21,00. — Felsőtisza 77 kg 20,35—20,45 78 kg 20,55—20,65 79 kg 20,75—20,75 80 kg 20,85—20,95 rozs pestvidéki 13,85—13,95, rozs más 14,00—14,15, takarmányárpa elsőrendű 16,00—16,30, középminőségű 15,75 16,00, sörárpa kiváló 18,75—19,25, prima 18,25—18,75, zab elsőrendű 19,40—19,60, középminőségű 19,20—19,35, tengeri 14,20—14,30, korpá 12,80—13,00, 8-as liszt 15,80—16,20.

SERTÉSVÁSÁR.
A tegnapi napon megtartott ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak 4082 darab sertést, ebből angol sonkasertés 884 darab. A vásár irányzata nagyon lanyha. Árak: uradalmi zsírserítés 340 kilón felül 95—98 fillér, szedett sertés I. 86—88 fillér, silány 68—76 fillér, angol sonkasertés I. 90—93,5 fillér, II. 76—88 fillér, I. márkázott exportzsír 150 fillér kilónként.

Szójababot és ricinust szállítunk Lengyelországnak

Az államközi szerződések során már régebben felvette Magyarország a kereskedelmi kapcsolatot Lengyelországgal olajmagvak kivételére. Ennek a kontingensnek fokozottabb kihasználására kerül most sor, amennyiben Magyarország nagyobb mennyiségű fára van szüksége s ezért olajmagvakat adnánk. A napokban szállítjuk le Lengyelországnak a kontingenst, melynek során a most folyó gazdasági évben 6000 katasztrális holdon termelünk szójababot és ricinust. Mint hírlík, a beváltási ár elég jó lesz. 32 pengős ricinusra és 20 pengős szójababárra számíthatnak a termelők.

Hirdetmény

27/R—1939. szám. Értesítem a város érdekelte közönségét, hogy a f. év március hó közepén meginduló sorozás során az 1918. évben született magyar állampolgárok, mint első korosztálybeliek, valamint az 1916—17. évi születésű második korosztályú ifjak állanak elő. — Felhívom mindazokat, akik a sorozásra kerülő hozzátartozóik, illetve maguk részére családfenntartói, öröklött mezőgazdasági, papi, vagy papjelölti kedvezményt óhajtanak kérni, vagy tartalékos tisztiképzésre óhajtanak jelentkezni, (karpaszományosok), hogy a kérelmet alátámasztó okmányokat már most szerezzék be és az azokkal felszerelt és Debrecen sz. kir. város

avatóbizottságához címzett kérvényüket mielőbb, de legkésőbb március hó 5-ig a katonai ügyosztálynál (Kossuth u. 20. sz. III. em. 92-b szoba) nyújtsák be, mert kérelmüket közvetlenül az érdekelte hadkötelesek felavatása után a sorozóbizottság a helyszínen fogja elbírálni. Az okmányok hiánya a kérelem esetleges elutasításához vezethető. Az okmányokról a katonai ügyosztály pontos és részletes felvilágosítást ad. A családfenntartói kedvezményrel kapcsolatos érdekelte férfi hozzátartozókat a m. kir. tisztiorvos a sorozottak felavatása után a helyszínen fogja megvizsgálni, azért a sorozás helyén azoknak is meg kell jelenniük. — Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

7915/1939. C. sz. HIRDETMÉNY. A városi elsőfokú közigazgatási hatóság értesíti a város érdekelte közönségét, hogy a II-ik állategészségügyi kerületben, közlebről a Hortobágy folyótól keltre eső és a Hajdúböszörmény—hajdúszoboszlói útig terjedő területre 90 napi időtartamra elrendelt ebzárlatot a veszélyesség megszűnése folytán feloldotta. Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

Országos vásárok

Február 16. csütörtök: Baja, Boldogkőváralja, Büssü, Balatonboglár, Felsődabas, Tét, Tiszalök.

Február 17. péntek: Csenger, Földeák, Szarvas, Szeged.

Február 18. szombat: Földeák, Kelebia, Szarvas, Szeged.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 50 fillér, minden további szó 5 fillér, vasárnap 10 szóig 70 fillér, minden további szó 7 fillér. Üzleti apróhirdetés díja hétköznap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér, vasárnap 10 szóig 80 fillér, minden további szó 8 fillér. A vastag betűből álló, valamint levelezés és házasság rovatan elhelyezett apróhirdetések díja kétszeres. Kezdő szavak csak vastag betűvel szedhetők, az apróhirdetések díja mindenkor előre fizetendő. A közlés díja vidékről kis értékű postabélyegeken is beküldhető. Kiadóhivatalban hagyott címek 27-89 telefonszám alatt megtudhatók. Jelíges hirdetésre ajánlatokat a kiadóhivatal díjmentesen továbbít.

„FERRATO”
Lentini véranarancs 104
Ovái véranarancs —96
Ca.ábriai véranarancs —88
a Déli gyümölcs csomókban
Arany Bika mellett
és a Hungária palotában

Alkalmazást nyer férfi

Kommenciós
gazdasági cselédet keresek, egy-két nagyobb fiával, április 24-ére debreceni tanyára. Érdeklődni lehet kedden s szombaton 12 és 1 óra között e lap kiadóhivatalában. 485 vv

Kocsist,
nőtlent, bentkosztost katonavisellett keresek vidéki homoki gazdaságba. Cim a kiadóhivatalban 1512 vv

Jó esuladóból
való négy középiskolát végzett megbízható fiú, tanulóknak felvétetik. Izsák Rt. festőüzlet, Csapó uca. 694

Házmeester,
gyermektelen, felvételek azonnalra, Rothermere uca 29. 721

Takarításért
pincelakást adok gyermektelen házaspárnak. Benedek, Batthyány u. 1. szám. 720

Alkalmazást nyer nő

Pénztárosnő,
feltétlen jó számoló, forgalmas üzletben felvétetik. Ajánlatokat: „Keresztény” jelígre a kiadóba. 693

Elarusító
pipere, illatszer és háztartási üzletben felvétetik. Ajánlatokat „Jó számoló” jelígre a kiadóhivatalba. 692

Hölgyfodrász-
kísássonny, azonnali be lépésre kerestetik. Embert, Hatvan uca 61. 722

Háztartási alkalmazott

Főzéshez
is értő mindenestől jó bizonyítvánnyal felvesz március 1-ére idősebb házaspár. Rákóczi uca 33. 696

Bejárónót
déli órákra felveszek. Hirsch, József kir. herceg uca 43. 685

Ajánlat

Zománcozott tűzhelyek nagy választékban, olcsón kapatók. Ócska tűzhelybeeserőlem. Hatvan u. 70. szám, telefon 12-48. 1443 2 15

Fehérnemű
varrást, hímzést legolcsóbban, legszebben készíttesse Kút uca 62. 183

Ingyen
elhordható jó fekete föld és törmelék feltöltésre alkalmas. — Tamitó u. 18. számú ház udvaráról 547 vv

Grafológusnő
házassági, pályaválasztási ügyekben felvilágosít. Fogad: Széchenyi uca 43. szám. 587

Kereslet

Fűszerüzlet
és kocsmaberendezést keres a nyírbogáti Hangszóvetkezett. 688

Veszek
használt hűtőt, zálogjegyet, varrógépet, mindentféle ingóságokat. — Csapó uca 16. Hívásra jövök. 718. 3. 17.

Teljes ellátás

Kellemes lakás,
finom koszt a Hungária panzióban **szobák napokra s hónapszámra,** Ferenc József út 59 szám, telefon: 23-39. 800 vv

Átadó üzlet, vendéglő

Fűszerüzlet,
igazolhatóan ötezer pengő havi forgalommal, közeli városkában, házval együtt, családi okok miatt átadó. Felvilágosítás Lengyel Zoltán ügyvédnél, Debrecen, József kir. herceg uca 6. szám. 719

1 kg narancs	68	1 kg mandarin	98
1 kg Jaffa narancs	88	1 kg füge	88

Gödény csemegeüzlet Csapó u. 7.
Szilágyság mellett.

Hangszer

Zengora,
rövid, egyenes húrú 190.—, Pianinó 245.—, keresztúros 480 pengő Tanczer, Batthyány u. 1. szám. 717

Egy
jókabban levő pedálos combalom olcsón eladó Bethlen uca 50. házfelügyelőnél. 712

Autó, motor, kerékpár

„Indián”
oldalkocsis motorkerékpár eladó. Cim: Magyar Ruháipar — Bika szálló épületében. 1122. 2. 15

Bútor

Kárptírozott
egész jó állapotban levő négy darab ebédlőszék olcsón eladó: Szabó János, Temető uca 16. szám. 684

Kiadó lakás kétszobás

Két szoba,
hallos, központifűtéses lakás, május 1-ére átadó. Cimel a kiadóba kérek. 708

Kétszobás
lakás, belső WC-vel, májusra kiadó. József kir. herceg uca 22. 723

1 kg narancs 68 1 kg mandarin 98
1 kg Jaffa narancs 88 1 kg füge 88

Kiadó lakás háromszobás

Háromszobás,
modern ucaai lakás, fürdőszoba, előszoba, s mellékhelyiségekkel múzeum szomszédságában, május hóra kiadó. Érdeklődni: Cserepes uca 3. szám. 599

Kiadó lakás nagyobb

Kiadó
május elsejére kétföldi elsőemeleti négyszobás lakás, Csapó u. 21. szám. Értekezni lehet: Horváth felügyelőnél. Helvívasút igazgatósága. 1607 vv.

Butorozott szoba

Különbéjártatú
elegánsan butorozott parkettes szoba, külön elő- és fürdőszobával kiadó, „Hella”, Csapó uca 22. 705

Gőzfűtéses
butorozott szoba kiadó. Piac uca 43. 3. lépcső, III. em. 12 ajtó. 713

Ingóság eladás

Fűszerberendezés
háló, ebédlő, börgarnitúra, könyvszekrény, asztal, szék, eladó. Degeföld-tér 8. 724

Eladó házhely

Villatlekek,
termő gyümölcsösökkel eladók. Sesztina uca 4 (kisállomás mellett). 1866 3. 2

Villatlekek,
egy 401 s egy 327 négyszögletes, a Lajos király téren, közművekkel át-helyezés miatt sürgősen eladó. Értekezni lehet: Lajos király-tér 7 szám alatt. 107 vv.

Eladó föld

Létai út
és Rázsó Gyula uca sarok, 1700 négyszögöl kítőző termő szőlő, eserepes épületek, jóvízű kúttal, két részben is, minden elfogadható ártért eladó. Értekezni: Cegléd uca 4. 715

Használt
autók és motorkerékpárok, alkalmi áron eladók. Szoboszlai, Széchenyi uca 24. 1463 vv

Eladó ház

Villa,
háromszobás, összkomfortos, parkírozott, gyümölcsösökkel és szőlővel beültetett 448 négyszögletes telken, villanegyedben, áthelyezés miatt sürgősen eladó. Értekezni: Lajos király tér 7. szám alatt. 107 vv

Mezser uca
és Kar uca sarkán levő ház (patika van benne), úrilakással, minden elfogadható áron eladó. Ugyancsak eladó gazdálkodóknak különösen alkalmas ház, a Kar uca 37. alatt előbbi ház mellett, négyszobás, összkomfortos lakással, istállósval, gazdasági udvarral, teljesen alapineézve, elköltözés miatt. Értekezni Bakóczi ingatlanforgalmi irodánál, Werbőczy uca 8. szám. 1150 vv.

Eladó állatok

Kető
darab zsírmalac, száz kilósok eladók. Toldi uca 11. 714

Szerkesztésért felelős:
PALFY JÓZSEF
Kiadja és nyomsza a
MEZSANTULI KÖNYV-és LAPKIADÓ
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Kiadószeri felelős:
PF. SZILAGYI GYULA
Igazgató